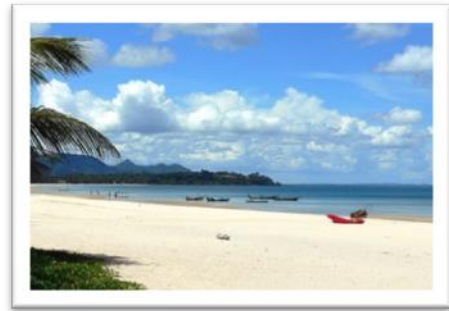

แผนพัฒนากีฬา และนันทนาการจังหวัดชุมพร พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔

โดย
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร

คำนำ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) โดยกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาของชาติ เพื่อมุ่งหวังให้คนไทยรับการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกต้องจนเป็นวิถีชีวิต มีสุขภาพ สมรรถภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวเพื่อความสามัคคีสมานฉันท์ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพื่อพัฒนานักกีฬาที่มีศักยภาพให้ได้มาตรฐานสากล มีการบริหารจัดการกีฬาในทุกมิติอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างรายได้สร้างอาชีพ และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในสังคมจะได้ใช้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) เป็นกรอบแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในแผนปฏิบัติการของกระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนองค์กรกีฬาปกครองส่วนท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตามในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาในระดับจังหวัด นั้น จำเป็นต้องมีหลักการและวิธีการจัดทำมาตรฐาน ดังนั้นสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร ร่วมกับคณะจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัดอันจะนำไปในทิศทางเดียวกัน

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	บทนำ	๑-๑๔
	๑.๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาการกีฬา	๑-๕
	๑.๒ กรอบแนวคิดการพัฒนาการกีฬาในอนาคต	๖-๑๔
บทที่ ๒	สรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)	๒-๑
	๒.๑ วิสัยทัศน์	๒-๑
	๒.๒ พันธกิจ	๒-๑
	๒.๓ วัตถุประสงค์	๒-๑
	๒.๔ เป้าหมายหลัก	๒-๒
	๒.๕ ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ	๒-๒
	๒.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์	๒-๔
	๒.๗ แผนที่ยุทธศาสตร์	๒-๑๗
	๒.๘ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์-แผนงาน/โครงการ	๒-๒๕
บทที่ ๓	แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔)	๓-๑
	๓.๑ แผนงาน / โครงการระดับกระทรวง	๓-๑
	๓.๒ แผนงาน / โครงการระดับจังหวัดและเขต	๓-๑๓
	๓.๓ การติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการกีฬาระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)	๓-๑๖
บทที่ ๔	กรอบการเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔)	๔-๑
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน	๔-๑
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน	๔-๒๓
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ	๔-๔๒
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ	๔-๗๗
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา	๔-๑๐๒
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖	๔-๑๓๔
ภาคผนวก	แผนงาน/โครงการระดับจังหวัด/เขต	

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนากีฬา

๑.๑.๑ แนวโน้มและทิศทางกีฬาระดับโลก

๑) กฎบัตรออกตราว่าด้วยการส่งเสริมสุขภาพ ค.ศ. ๑๙๘๖

แนวโน้มในอนาคต ทวีโลกกำลังรณรงค์ให้คนมีสุขภาพดีโดยการพัฒนา คุณภาพชีวิตของตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง องค์การอนามัยโลกได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมนโยบายการเสริมสร้างสุขภาพแนวใหม่จึงได้จัดทำ กฎบัตรออกตราว่าด้วยการส่งเสริมสุขภาพ ค.ศ.๑๙๘๖

ซึ่งเน้นประเด็นนโยบายสาธารณสุขเพื่อสุขภาพแนวใหม่ ดังนี้

๑. การสร้างนโยบายสาธารณะที่ให้ความสนใจกับมิติด้านสุขภาพ
๒. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๓. การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ
๔. การส่งเสริมสุขภาพโดยร่วมมือกันหลายสาขา
๕. การปรับกรอบแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการบริการสุขภาพ
๖. การสร้างศักยภาพของปัจเจกบุคคลในการดูแลสุขภาพตนเอง

๒) แผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน

(The Bangkok Agenda for Action On Physical Education and Sport in School)

ในการประชุมระหว่างประเทศด้วยการกีฬาและการศึกษา เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษา ขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทยได้มีข้อตกลงร่วมกันในแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน (The Bangkok Agenda for Action On Physical Education and Sport in School) ให้มีการนำแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียนบรรจุเป็นประเด็นสำคัญลงในยุทธศาสตร์ชาติ และให้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน เป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำกีฬาและการพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทุกระดับ อนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียน บนพื้นฐานแนวความคิดหลักการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า พร้อมทั้งส่งเสริมโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานด้านการกีฬาสำหรับเยาวชนในการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและการพัฒนากีฬาเพื่อการอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลตามแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) ที่ต้องการส่งเสริมการกีฬาขั้นพื้นฐานและการกีฬาเพื่อมวลชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสได้เล่นกีฬาและออกกำลังกายอย่างถูกต้องและต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม เกิดความสามัคคีของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

รายละเอียดข้อตกลงร่วมกันในแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน มีดังนี้

๑. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติของการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนากีฬาทรัพยากรมนุษย์ผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนกีฬาที่มีคุณภาพ

๒. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ
๓. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย ๑๒๐ นาทีต่อสัปดาห์ (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์) และอย่างมากไม่ต่ำกว่า ๑๘๐ นาที (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)
๔. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านการกีฬา สำหรับประชาชนทั่วไป
๕. ให้ทุกประเทศจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษาประกอบด้วย แผน ๒ ระยะๆ ละ ๕ ปี
๖. ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและการประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนา แผนฯ
๗. ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพเช่นเดียวกับ ผู้รับผิดชอบด้านการกีฬาและการพลศึกษาในกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคมวิชาชีพในระดับ ท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล
๘. ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษา สำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงในโปรแกรมการศึกษาทั้งใน และนอกโรงเรียน และโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐาน อาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน
๙. ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลการกีฬาและการพลศึกษา ไปสู่ เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้โดยเฉพาะเป้าหมาย เพื่อขจัดความยากจนการณรงค์ด้าน การศึกษาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ และการดูแลสุขภาพ
๑๐. การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดเป็นประเด็นที่มี ความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นที่ความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับในโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น
๑๑. องค์การสหประชาชาติ ควรให้การสนับสนุนการนำผลของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ใน ระดับชาติ
๑๒. องค์การสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดปีแห่งการกีฬาและการพลศึกษา ระหว่างประเทศ ควรนำเสนอแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษาในโรงเรียน ต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ

๓. แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขัน กีฬาในทุกๆ ระดับ ดังนั้นการพัฒนาความรู้และการนำความรู้ตลอดจนเทคนิคทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา มาใช้ในการฝึกฝนและพัฒนาโครงสร้างของร่างกายตลอดจนอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเล่นกีฬาจึงควร ได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักกีฬาประสบความสำเร็จทั้งชื่อเสียงและรายได้ต่อนักกีฬาเอง และประเทศ

ตัวอย่างความสำเร็จของการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา ได้แก่ สถาบันกีฬาแห่งออสเตรเลีย (Australian Institute of Sport , AIS) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการ พัฒนานักกีฬา โดยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ด้านการกีฬาให้ได้ตามมาตรฐานสูงสุด และจัดทำโครงการใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา ได้แก่ โปไอแมคคานิกส์ สรีรวิทยา และจิตวิทยานักกีฬาในการ

ฝึกนักกีฬาจำนวน ๒๖ ประเภท เพื่อส่งเข้าแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ ๒๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ พบว่า นักกีฬาจากประเทศออสเตรเลียที่ส่งเข้าแข่งขันเป็นนักกีฬาในโครงการของ AIS ร้อยละ ๖๐ และประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ได้เหรียญรางวัลรวม ๓๒ เหรียญ จากจำนวนทั้งหมด ๔๙ เหรียญ เป็นอันดับที่ ๔ รองจากสหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซีย^๑

ประเทศญี่ปุ่นได้ก่อตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์การกีฬา (Japan Institute of Sport Science, JISS) ในปี ค.ศ. ๑๙๘๘ โดยมีเป้าหมายเพื่อใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาพัฒนานักกีฬาของประเทศและเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ชาวญี่ปุ่นได้ใช้ประโยชน์ในการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ผลการดำเนินงานของ JISS พบว่า นักกีฬาของประเทศญี่ปุ่นมีการพัฒนาศักยภาพสูงขึ้น โดยประสบความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ ๒๘ ที่กรุงเอเธนส์^๒ ได้รับเหรียญรางวัลรวม ๓๓ เหรียญ เป็นเหรียญทอง ๑๔ เหรียญ เหรียญเงิน ๙ เหรียญ และเหรียญทองแดง ๑๐ เหรียญ

๑.๑.๒ แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการกีฬาของประเทศไทย

๑) ทิศทางการพัฒนาประเทศ

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ใน ๕ ด้านที่สำคัญที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญได้แก่ ๑) ความเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก ได้แก่การรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค พหุภาคีและการเคลื่อนย้ายเงินทุน ๒) เทคโนโลยี ๓) ประชากรและสังคม ได้แก่ อัตราส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นและการเกิดปัญหาโรคระบาด ๔) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕) รูปแบบการบริโภคที่ต้องคำนึงถึงสุขภาพกลุ่มประชากรผู้สูงอายุที่มากขึ้น กลุ่มประชากรที่มีรายได้ปานกลางและสภาพความเป็นเมืองเพิ่มมากขึ้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) จึงได้กำหนดประเด็นการพัฒนาไว้บนหลักการพื้นฐานที่สำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) สร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน ๒) เพิ่มมูลค่าผลผลิตบนฐานความรู้ ๓) นโยบายพัฒนาสังคมเชิงรุก ๔) เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค ภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ มี ๔ แนวคิดหลัก คือ ๑) เป็นกรอบยุทธศาสตร์ระยะปานกลางที่ชี้ทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในระยะยาวมุ่งสู่สังคมที่เข้มแข็งมีคุณภาพ ๒) แนวคิดพื้นฐานยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ๓) ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ๔) ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้ทุนสำคัญในสังคมไทย

ที่ผ่านมารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านการกีฬาของประเทศไทยโดยระบุเป็นเป้าหมายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) ว่า *คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา* และได้มีการกำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพชีวิตให้คนไทยมีสุขภาพดีมีคุณภาพ ผลการศึกษาและวิเคราะห์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยพบว่า ในเรื่องการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรจาก ปี พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๖ นั้น มีอัตราการเจ็บป่วยเพิ่มจาก ๑,๗๑๔,๐๐๐ คน เป็น ๑,๘๔๕,๐๐๐ คน และได้มีการเพิ่มหลักประกันสุขภาพให้กับประชาชนจาก ๗๘% เป็น ๙๖%

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ มีแนวคิดพื้นฐานในการยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” เพื่อมุ่งสู่ “สังคมที่เข้มแข็ง มีคุณภาพ” และมีเป้าหมายหลักเพื่อ “ลดอัตราการเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ใน ๕ อันดับแรก คือ หัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และลดรายจ่ายด้านสุขภาพของคนลงในระยะยาว” และส่งเสริมให้คนไทยหันมาออกกำลังกายให้มากขึ้น ถูกวิธีมากขึ้นให้เหมาะสมกับเพศ วัย สภาพร่างกาย เวลา ระยะเวลา และถูกหลักการออกกำลังกาย ทั้งนี้เป็นไปจามยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขใหม่ที่เน้นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคมามากกว่าตามไปรักษา และมุ่งเสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกาย

และจิตใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ

๒) แนวโน้มการพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกาย

ในช่วงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๔) และฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) คนไทยมีแนวโน้มการเล่นกีฬาและออกกำลังกายมากขึ้น มีสถิติการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นในอนาคตแนวทางการพัฒนาการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของคนไทย มีดังนี้

๑. แนวโน้มการพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชน เน้นการนำประเด็นด้านการพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพให้เป็นแนวทางการพัฒนาสุขภาพของหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นกีฬาและออกกำลังกายมากขึ้น ดังนั้นในการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐานและการกีฬาเพื่อมวลชนจึงมีความสำคัญเพิ่มสูงขึ้น
๒. โครงสร้างสังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น โดยประชากรกลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นร้อยละ ๒๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๘ การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกายในอนาคตจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงการส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย รวมทั้งการสนับสนุนการให้แก่ประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยของประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และวัยสูงอายุมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
๓. ปัจจุบันเริ่มมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ทำให้ทุกฝ่ายในสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการใช้การเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อช่วยลดปัญหาเสพติด โดยมีการรณรงค์และส่งเสริมให้เยาวชนหันมานิยมเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ปัญหาความไม่สงบในสังคมไทยโดยเฉพาะปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีลักษณะยืดเยื้อและต่อเนื่อง จึงควรมีการใช้มิติกีฬาด้วยความมั่นคงเพื่อลดปัญหา
๔. มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อช่วยให้ข่าวสารด้านการกีฬาทั่วโลกเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างกระแสค่านิยมและวัฒนธรรมในการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย
๕. การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น ทั้งในด้านการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาและสิ่งประดิษฐ์ หรือธุรกิจอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้สนับสนุนด้านกีฬาและออกกำลังกายของประชาชน
๖. จากความสำเร็จของนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ เช่น กีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๑๕ และกีฬาเฟสปิกเกมส์ ครั้งที่ ๙ ที่ผ่านมาทำให้ภาคธุรกิจเอกชนและสมาคมกีฬามีความตื่นตัวในการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสที่จะใช้การกีฬาในมิติเศรษฐศาสตร์เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้เพื่อพัฒนาประเทศ
๗. อนาคตการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เพราะเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคน และเป็นส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องอยู่กับชีวิต อาชีพ และความเป็นอยู่ นั่นคือ การกีฬาและการออกกำลังกายเป็นเรื่องของวิถีชีวิต ดังนั้นในอนาคตจึงมีแนวโน้มพัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกายให้เป็นวิถีชีวิตของคนไทย

๑.๒ กรอบแนวคิดการพัฒนาการกีฬาในอนาคต

๑.๒.๑ แนวคิดการพัฒนาคนและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคในสังคม มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนามุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขของคนไทย ผลการพัฒนาแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ พบว่า เศรษฐกิจ ของประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๕.๗ ต่อปี เสถียรภาพทางเศรษฐกิจปรับตัวสู่ความมั่นคง ความยากจนลดลง ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นมาก เนื่องจากมีการดำเนินการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและการปรับปรุงหลักประกันสุขภาพทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ การลดลงของปัญหาเสพติด แต่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ความยากจน ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน และความโปร่งใสในการบริหารจัดการของภาครัฐ

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้ให้ความสำคัญของการเตรียมความพร้อมของคนและระบบ ให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต แสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมที่สัมพันธ์กับแผนพัฒนาการศึกษาชาติ ดังนี้

๑. ประเด็นการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมในประเทศที่พัฒนาสังคมกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุรวมทั้งประเทศไทยด้วย ทำให้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องสุขภาพทั้งด้านการกีฬา การออกกำลังกาย และการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น
๒. ประเด็นสถานะด้านสังคมของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาคนอยู่ระดับกลาง การพัฒนาคนด้านการศึกษาขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็วมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๘.๕ คนไทยคิดเป็นทำเป็นร้อยละ ๖๐ ความสามารถในการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงนำความรู้ไปปรับใช้ยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ และการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ยังอยู่ในระดับที่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้
๓. ประเด็นวิกฤตค่านิยมทางวัฒนธรรม พบว่า ประชาชนขาดการคัดกรองและการเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงามทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง สาเหตุเนื่องจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนามีบทบาทในการเลี้ยงดูและอบรมเยาวชนลดน้อยลง ทำให้ค่านิยมและพฤติกรรมมุ่งเน้นที่วัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มขึ้น
๔. ประเด็นปัญหาสุขภาพะ แม้คนไทยได้รับหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึงร้อยละ ๙๖.๗ แต่คนไทยยังต้องเผชิญกับการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ ๕ อันดับแรก คือ โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และมะเร็ง
๕. ประเด็นด้านการบริหารจัดการประเทศมีการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นๆ เข้ามาร่วมกับ ภาครัฐมากขึ้น แต่ภาคประชาชนยังมีบทบาทจำกัด

กรอบแนวคิด การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เน้นการพัฒนาในทิศทางที่พึ่งตนเองและมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยเชื่อมโยงทุกมิติ ได้แก่ ตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการเมือง และมีการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลภายใต้หลักความพอประมาณ และระบบ

ภูมิคุ้มกัน เพื่อบริหารความเสี่ยงให้พร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ การพัฒนาทุกขั้นตอนจะใช้ความรอบรู้คู่กับคุณธรรม

พันธกิจ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้แก่ พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่ากัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยกำหนดเป้าหมาย ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ การประกอบอาชีพ ลดอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ ๕ อันดับแรก และลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของบุคคลในระยะยาว

๑.๒.๒ กรอบแนวคิดการพัฒนากีฬา (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ การพัฒนาให้ประชาชนมีสุขภาพ พลานามัย ที่สมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็น

การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ โดยการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน และมีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ สร้างนิสัยรักกีฬา และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ *มุ่งเน้นการใช้กีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม*

แนวคิดการพัฒนากีฬาให้มีความเจริญก้าวหน้า จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะนอกจากจะทำให้ประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ความเจริญด้านการกีฬายังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศด้วยทั้งด้านคุณภาพของคนในสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ (Coates and Humphreys, ๒๐๐๑)

การพัฒนาด้านการกีฬาเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในด้านบุคลากรด้านการกีฬา รวมทั้งเกี่ยวข้องกับประชาชนทั่วไปในการเข้ามาชมกีฬาและใช้บริการ เพื่อการออกกำลังกายและเล่นกีฬา โครงสร้างพื้นฐานรองรับการแข่งขัน และอุปกรณ์ด้านการกีฬา รวมทั้งองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์การแบบบูรณาการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

๑.๒.๓ มิติด้านการกีฬา

กีฬา (Sport) สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือหรือสื่อ (media) ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ในหลายมิติ ดังนี้

- ๑. มิติกีฬาเพื่อสุขภาพ** เป็นมิติของการส่งเสริมกีฬา เพื่อการออกกำลังกายและก่อให้เกิดสุขภาวะที่ดีของประชาชน เป็นมิติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และคุณภาพของประชาชนทั้งประเทศ จึงเป็นมิติที่ควรได้รับการพัฒนาและการสนับสนุนภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และทุกระดับเพื่อส่งเสริมและผลักดันให้ประชาชนเล่นกีฬา เพื่อการออกกำลังกายจนเป็นวิถีชีวิต
- ๒. มิติกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ** เป็นมิติกีฬาที่มีพื้นฐาน เพื่อสร้างความเป็นน้ำใจเป็นนักกีฬา ความสามัคคี รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งกายและจิตใจ และเป็นมิติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความภูมิใจ ในความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาทั้งของตนเอง และของ คนทั้งชาติในทุกระดับ ความสำเร็จของนักกีฬา จะนำไปสู่ความมีชื่อเสียงและความเจริญในด้านต่างๆ ของประเทศ

๓. **มิติกีฬาเพื่อการอาชีพ** เป็นมิติกีฬาที่มุ่งเน้นการแพ้ชนะจากการแข่งขัน เป็นมิตีที่มุ่งพัฒนาให้คนมีความอดทน มุ่งมั่นและรับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งจากการแข่งขัน ความมีชื่อเสียงและผลตอบแทนที่ได้จากการแข่งขันกีฬา

มิติด้านการกีฬาทั้ง ๓ มิตินี้ เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง แตกต่างกันในจำนวนประชากรที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการกีฬาของชาติจะต้องพิจารณาให้ความสำคัญของกีฬาแต่ละมิติต่างเหมาะสม มิติกีฬาเพื่อสุขภาพจะเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกกลุ่มทั่วประเทศ มิติกีฬาเพื่อความเป็นเลิศเกี่ยวข้องกับเยาวชนและประชาชนส่วนหนึ่ง ส่วนมิติกีฬาเพื่อการอาชีพ จะเกี่ยวข้องกับประชาชนเพียงส่วนน้อย แต่ทั้งสามมิตินี้มีความสำคัญซึ่งกันและกันต่อกันพัฒนาการกีฬาของประเทศ

๔. **มิติกีฬาเพื่อความมั่นคง** เป็นมิติกีฬา ที่มีเป้าหมายนำการกีฬามาใช้เป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาคความมั่นคงของประเทศ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ก่อให้เกิดความรักสามัคคี และความเข้าใจระหว่างประชาชนทุกกลุ่ม ตัวอย่างที่ผ่านมามีการใช้กีฬาเพื่อลดปัญหาสิ่งเสพติดให้แก่เยาวชน ดังนั้นประเด็นมิติกีฬาเพื่อความมั่นคง สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ความไม่สงบในเขตพื้นที่ชายแดน ๓ จังหวัดภาคใต้ หรือเขตพื้นที่อื่นๆ ที่เกิดปัญหาในลักษณะเดียวกันได้

๕. **มิติกีฬาด้านเศรษฐกิจ** ความสำเร็จด้านการกีฬาของประเทศ เป็นดัชนีบ่งชี้ถึงความสำเร็จและความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากมีการจัดการแข่งขันมีผู้ชมกีฬาและวิถีชีวิต มีรายได้จากการแข่งขัน มีการลงทุนด้านสื่อและประชาสัมพันธ์ด้านการกีฬามีการท่องเที่ยวและมีอุตสาหกรรมเครื่องมือและอุปกรณ์กีฬา และประการสุดท้าย ประชาชนมีทัศนคติ **การเล่นกีฬาเป็น ดูกีฬาเป็น และใช้กีฬาเพื่อการออกกำลังกาย** ประชาชนมีความสุข มีสุขภาพแข็งแรง ปลอดภัยจากโรคที่รักษาได้ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลลดลง สามารถนำไปพัฒนาและสร้างความเจริญในด้านอื่นของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๔ แนวคิดการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน

การกีฬาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กีฬาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังและเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจ โดยการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดี มีความสามัคคีและเป็นผู้นำใจ เป็นนักกีฬาให้แก่เด็ก และเยาวชนในโรงเรียน และรวมถึงนอกระบบโรงเรียน

การพัฒนาคุณภาพประชากรด้วยการพัฒนาสุขภาพ และพลานามัย มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ประชากรที่มีสุขภาพแข็งแรง ย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานผลผลิตรายได้ ประชากรสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลลดลง ทั้งส่วนบุคคลและประเทศปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งพัฒนาความเจริญงอกงาม ทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อพัฒนาประเทศจึงขาดกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้เรียนด้วย เยาวชนนักศึกษาส่วนใหญ่จึงขาดการออกกำลังกายและเล่นกีฬาขั้นพื้นฐาน ขาดเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อการแข่งขัน

องค์กรการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กล่าวไว้ว่า รัฐควรให้ความสนใจในการส่งเสริมความสำคัญของการพลศึกษาและการกีฬาเพื่อปวงชน โดยจัดให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตที่ทุกคน และได้ประกาศกฎบัตรระหว่างประเทศเกี่ยวกับการพลศึกษาไว้ ๑๐ ประการ คือ

๑. การพลศึกษาและการกีฬา เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงมีหรือได้รับของมนุษย์ทุกคน
๒. การพลศึกษาและการกีฬา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิตที่มีความสำคัญในกระบวนการศึกษา
๓. การจัดโครงการการพลศึกษาและการกีฬา ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับบุคคลและสังคมของประเทศนั้น
๔. การสอน การฝึก และการบริหารงานการพลศึกษาและการกีฬา ควรกระทำโดยบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ

๕. การพลศึกษาและการกีฬาจะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องมีอุปกรณ์อย่างเพียงพอ
๖. การวิจัยและการประเมินผลต้องเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการพัฒนาการพลศึกษาและการกีฬา
๗. การเผยแพร่และเก็บข้อมูลข่าวสารต่างๆ ย่อมช่วยส่งเสริมการพลศึกษาและการกีฬา
๘. การพลศึกษาและการกีฬาจะก้าวหน้าไปได้ด้วยดี เมื่อมีการร่วมมือกับสื่อมวลชน
๙. สถาบันต่างๆ ของรัฐเป็นกำลังสำคัญในการทำให้การพลศึกษาและการกีฬาเจริญก้าวหน้า
๑๐. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นการส่งเสริมการพลศึกษาและการกีฬาเช่นกัน

ที่ผ่านมารัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายของเด็กและเยาวชนในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙ จึงได้กำหนดการเรียนการสอนพลศึกษาไว้ในหลักสูตรของทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา โดยมีสาระที่สำคัญคือ รัฐพึงจัดการพลศึกษาในทุกระดับการศึกษา และพึงจัดให้แก่ประชาชนทั่วไปเพื่อเสริมสร้างและก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าการพลศึกษา สุขภาพอนามัย และกิจกรรมพักผ่อน จากผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จำนวนเด็กและเยาวชนที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖

การแข่งขันกีฬานักเรียน เป็นกิจกรรมกีฬาที่จัดอยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของทุกๆ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย เล่นกีฬา เพิ่มพูนพัฒนาการของการแข่งขัน เริ่มมาจากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนเป็นการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การแข่งขันกีฬาโรงเรียนสาธิต การแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา แห่งประเทศไทยและการแข่งขันกีฬานักเรียนอาเซียน

การแข่งขันกีฬานักเรียนระหว่างโรงเรียน เป็นแหล่งเริ่มต้นของการพัฒนาบุคลากรกีฬาของประเทศ ที่สามารถพัฒนาต่อสู่ระดับสูงต่อไปได้ โดยเฉพาะการกีฬาเพื่อความบันเทิงและอาชีพปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่มีการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนร้อยละ ๘๘.๖ และจัดการแข่งขันระหว่างโรงเรียนร้อยละ ๘๗.๖ จะเห็นว่าถ้าได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน การพัฒนากีฬานักเรียนจะเป็นแหล่งของบุคลากรด้านกีฬาของประเทศที่สำคัญ

๑.๒.๕ แนวคิดการพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

ผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) พบว่า คนไทยมีสุขภาวะดีขึ้น ได้รับหลักประกันสุขภาวะทั่วถึง การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง แต่การเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วง ปี ๒๕๔๗ อัตราการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยสูงที่สุดร้อยละ ๑๘.๔ รองลงมาได้แก่ โรคเบาหวาน ร้อยละ ๑๔.๒ โรคหัวใจ ร้อยละ ๑๓.๔ และโรคมะเร็ง ร้อยละ ๔ สาเหตุเนื่องจากคนไทยจำนวนมากยังให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพน้อย และมีพฤติกรรมและการดำรงชีวิตที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ เช่น การบริโภคน้ำตาลเกินมาตรฐาน ปัญหาภาวะโภชนาการเกิน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทุกกลุ่มอยู่ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กในเขตเมือง แม้ผลการพัฒนาตามแผนพัฒนาฉบับที่ ๙ ชี้ให้เห็นว่าการเจ็บป่วยของประชากรโดยรวมลดลง แต่ยังมีอาการออกกำลังกายสม่ำเสมอในระดับต่ำโดยพบว่า มีการออกกำลังกายสม่ำเสมอ สัปดาห์ละ ๓ วัน เพียงร้อยละ ๒๕.๕ ในปี ๒๕๔๔ และร้อยละ ๒๓.๐ ในปี ๒๕๔๗ และจากผลการศึกษาในปี ๒๕๔๙ ร้อยละ ๕๙.๗

การลงทุนด้านสุขภาพของประเทศไทยพบว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ ประมาณร้อยละ ๓.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ได้มีความพยายามปรับปรุงระบบบริหารการแพทย์และสาธารณสุข ด้วยการขยายโครงสร้างพื้นฐานด้านสุขภาพระดับชุมชนครอบคลุมทุกพื้นที่ ปัจจุบันได้แก้ไขปัญหาคาราคาซังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยมีสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรในอัตรา ๓๐ คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน ซึ่งยังต่ำและไม่เพียงพอกับความต้องการและยังกระจุกตัวด้วยอยู่ในบางพื้นที่

๑) มิติการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ หมายถึง การออกกำลังกายหรือการฝึกซ้อมให้ส่วนต่างๆ ของร่างกาย ทำงานมากกว่าภาวะปกติอย่างมีระบบ ระเบียบ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเพศ วัย และสภาพร่างกายของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ จนเป็นผลให้ส่วนของร่างกายนั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและมีคุณภาพ

กิจกรรมที่ใช้ในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ จะจำกัดเฉพาะกิจกรรมที่ทำให้เกิดความอดทน มีผลต่อหัวใจและหลอดเลือด สมาคมกีฬาเวชศาสตร์แห่งอเมริกา กล่าวว่า การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเป็นการพัฒนาความสามารถในการกระทำ (Performance) เพื่อสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) ภายหลังการฝึกฝน ทำให้ร่างกายมีความสามารถในการใช้ออกซิเจนสูงสุด หรือมีสมรรถภาพหัวใจดี การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ก่อให้เกิดผลดีจะประกอบด้วย

1. ความต่อเนื่อง คือ การออกกำลังกายให้ติดต่อกันอย่างน้อย ๒๐ - ๖๐ นาที
2. ความแรง คือ การออกกำลังกายด้วยแรงระดับปานกลางถึงหนักหรือออกแรงมากกว่าปกติ เพื่อให้อัตราการเต้นของหัวใจสูงถึงร้อยละ ๖๐ - ๙๐ เพื่อความสามารถในการใช้ออกซิเจน ร้อยละ ๕๐ - ๘๕
3. ความถี่ คือ การออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน แต่จากผลการพัฒนาตาม แผนฯ ฉบับที่ ๙ พบว่า แม้จำนวนประชากรไทยโดยรวมจะเจ็บป่วยและไปรักษาลดลง แต่การป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยยังต่ำ ดังนั้น การใช้มาตรการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อป้องกันการเจ็บป่วย เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ การออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัน เนื่องจากการออกกำลังกายมีผลทั้งต่อร่างกาย จิตใจ และสังคม

๒) ความสำคัญของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาต่อสุขภาพ

สภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง จะช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น มีความสุข ด้วยการปราศจากโรคที่เกิดจากการขาดการออกกำลังกายตลอดจนการมีสุขภาพที่ดี และการออกกำลังกายเป็นการช่วยบริหารกล้ามเนื้อ ช่วยให้ออกซิเจนไหลเวียนทั่วร่างกาย ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง รูปร่างสมส่วน นอกจากนั้น ยังมีประโยชน์ เช่น ช่วยขับเหงื่อ ช่วยเจริญอาหาร ช่วยขยายหลอดเลือดและหัวใจ ช่วยขยายปอด ช่วยลดความอ้วน ช่วยคลายความเครียด จึงช่วยให้อารมณ์แจ่มใส เบิกบาน การออกกำลังกายจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้สุขภาพ เพราะถ้ากล้ามเนื้อไม่ได้ใช้งานนานๆ จะลีบเล็กลง ไม่มีกำลัง

๓) ผลการออกกำลังกายต่อโครงสร้างระบบของร่างกาย

๑. ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอทำให้เส้นใยกล้ามเนื้อมีขนาดใหญ่ กล้ามเนื้อแข็งแรงและมีพลังงานดีขึ้น มีการสะสมสารต่างๆ เพิ่มขึ้น หลอดเลือดฝอยมีการกระจายในกล้ามเนื้อมาก ทำให้กล้ามเนื้อสามารถรับออกซิเจนได้มากขึ้น ซึ่งทำให้เป็นการเพิ่มความแข็งแรง ทนทานและความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ การออกกำลังกายทำให้กล้ามเนื้อมีความทนทานในการทำงานได้นาน โดยไม่เหน็ดเหนื่อยและข้อต่อต่างๆ มีการเคลื่อนไหวคล่องตัวจากการที่มีความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ เอ็น และเนื้อเยื่ออื่นๆ นอกจากนี้ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะสามารถช่วยป้องกันภาวะโรคกระดูกพรุน
๒. ระบบหายใจ การออกกำลังกายจะช่วยทำให้ค่าความจุชีพ (Vital Capacity) เพิ่มขึ้น เพิ่มความยืดหยุ่นของปอด รวมทั้งทำให้กล้ามเนื้อเกี่ยวกับการหายใจมีความแข็งแรงขึ้นส่งผลให้ออกซิเจนไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกายและสมองได้ดีขึ้น การหายใจมีประสิทธิภาพ มีความรู้สึกหายใจสะดวกและเต็มปอดมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มีการแลกเปลี่ยนก๊าซในถุงลมปอดเพิ่มขึ้น หลอดเลือดฝอยเพิ่มขึ้น และกล้ามเนื้อเกี่ยวกับหายใจมีขนาดใหญ่ขึ้น

๓. **ระบบหัวใจและหลอดเลือด** การออกกำลังกายทำให้กล้ามเนื้อหัวใจทำงานมากจึงมีผลทำให้กล้ามเนื้อหัวใจมีขนาดใหญ่ และมีความแข็งแรงมากขึ้น สามารถบีบเลือดออกไปเลี้ยงร่างกายที่ละมากๆ ดังนั้นผู้มีออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมอแม้ว่าจะอยู่เฉยๆ หัวใจจะไม่เต้นเร็วเหมือนคนทั่วไป แต่สามารถสูบฉีดเลือดได้เพียงกับความต้องการของร่างกาย นอกจากนี้การออกกำลังกายยังเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานของหัวใจช่วยลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ลดระดับไขมันในเลือด ลดระดับน้ำตาลในเลือด ลดความดันโลหิตและช่วยป้องกันการเกิดลิ่มเลือด โดยเฉพาะการเกิดลิ่มเลือดที่หัวใจ
๔. **ระบบทางการเดินอาหาร** การออกกำลังกายช่วยลดอาการท้องผูก เพราะขณะที่มีการออกกำลังกายอาหารจะผ่านทางเดินลำไส้ค่อนข้างเร็วและทำให้ร่างกายมีการปล่อยสารแมกนีเซียมออกมาในลำไส้ ซึ่งแมกนีเซียมมีฤทธิ์ช่วยเป็นยาระบาย
๕. **ระบบประสาท** การออกกำลังกายทำให้มีการทำงานของสมองเพิ่มขึ้น มีการสั่งงานให้กล้ามเนื้อต่างๆ ทำงานประสานกันได้ดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังทำให้อวัยวะต่างๆ ที่ควบคุมด้วยประสาทอัตโนมัติทำงานได้ดี เพราะการออกกำลังกายจะไปกระตุ้นให้ต่อมแอดรีนัลหลังสารนอร์แอดรีนาลีนออกมา สารนี้จะไปกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติอีกต่อหนึ่งส่งผลให้เหงื่อออกมาก ทำให้อุณหภูมิของร่างกายลดลง เพิ่มปริมาณเลือดที่ออกจากหัวใจ ส่งผลให้เพิ่มปริมาณออกซิเจนในส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพิ่มการถ่ายเทคาร์บอนไดออกไซด์ เพิ่มการถ่ายเทของเสียจากการเผาผลาญ และเพิ่มอาหารให้แก่กล้ามเนื้อ
๖. **ระบบฮอร์โมน** การออกกำลังกายจะช่วยกระตุ้นต่อมหมวกไตให้มีการหลั่งฮอร์โมนอิพิเนฟรินและนอร์อิพิเนฟริน ผลของการหลั่งของฮอร์โมนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสรีรหลายอย่าง เช่น หัวใจมีการเต้นถี่และแรงขึ้น เลือดไปเลี้ยงหัวใจเพิ่มขึ้น มีการสลายตัวของไกลโคเจนที่ตับและกล้ามเนื้อมากขึ้น ทำให้ร่างกายสร้างพลังงานขึ้นได้สมดุลกับพลังงานที่ใช้ไปในการออกกำลังกาย และผลของการออกกำลังกายทำให้ต่อมไร้ท่อต่างๆ เช่น ต่อมหมวกไต ต่อมใต้สมอง และต่อมไทรอยด์ มีการหลั่งของฮอร์โมนเพิ่มขึ้นทำให้ร่างกายมีพลัง

๔) ผลการออกกำลังกายต่อจิตใจและสังคม

การออกกำลังกายมีประโยชน์ต่อทางด้านจิตใจ โดยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะมีผลให้ร่างกายเกิดการหลั่งสารจากต่อมใต้สมองที่เรียกว่า เอ็นดอร์ฟิน ซึ่งสารตัวนี้จะมีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟินมีผลทำให้ลดอาการซึมเศร้า ลดความวิตกกังวล และการออกกำลังกายทำให้สนุกสนาน เพลิดเพลิน จิตใจแจ่มใส การออกกำลังกายยังช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง มีอัตมโนทัศน์ต่อตัวเองและมีความโน้มเอียงที่จะมีพฤติกรรมอื่นๆ ในทางที่ดีขึ้นด้วย โดยเฉพาะการละเว้นหรือลดการใช้สารเสพติด เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา เป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยให้แบบแผนการนอนหลับดีขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่นอนไม่หลับจากความเครียด รวมทั้งการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาร่วมกันเป็นหมู่หลายๆ จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕) ความสำคัญของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาต่อการศึกษาสุขภาพของผู้สูงอายุ

จากการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต พบว่า โครงสร้างสังคมไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น โดยประชากรกลุ่มผู้สูงอายุจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ ๑๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นร้อยละ ๒๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๘ ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาจึงมีความจำเป็นต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก เพราะว่าการออกกำลังกายทำให้สุขภาพดี ทั้งร่างกาย

และจิตใจ ทำให้มีสมรรถภาพทางกายด้านต่างๆ สูง ทำงานต่างๆ ได้มากขึ้น ความเหนื่อยมีน้อยลงแรง กล้ามเนื้อมากขึ้น และมีความอดทนมากขึ้น ช่วยควบคุมน้ำหนักและทรวดทรง ป้องกันโรคที่เกิดจากความ เสื่อม เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โรคความดันเลือดสูง โรคข้อเสื่อมต่างๆ เช่น ฟันผุสภาพในผู้ที่มีโรคจาก ความเสื่อมดังกล่าว

ประโยชน์ของการออกกำลังกายต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุดังกล่าวอาจถือได้ว่าเป็นการชะลอ “ความชรา” เนื่องจากความชราไม่ได้ตัดสินด้วยอายุตามนาฬิกาอย่างเดียว แต่ต้องมีองค์ประกอบอีก ๓ อย่าง คือ รูปร่างที่ปรากฏ จิตใจ สมรรถภาพทางกาย ซึ่งผลการออกกำลังกายที่ถูกต้องจะทำให้องค์ประกอบ ทั้ง ๓ ดีขึ้นได้

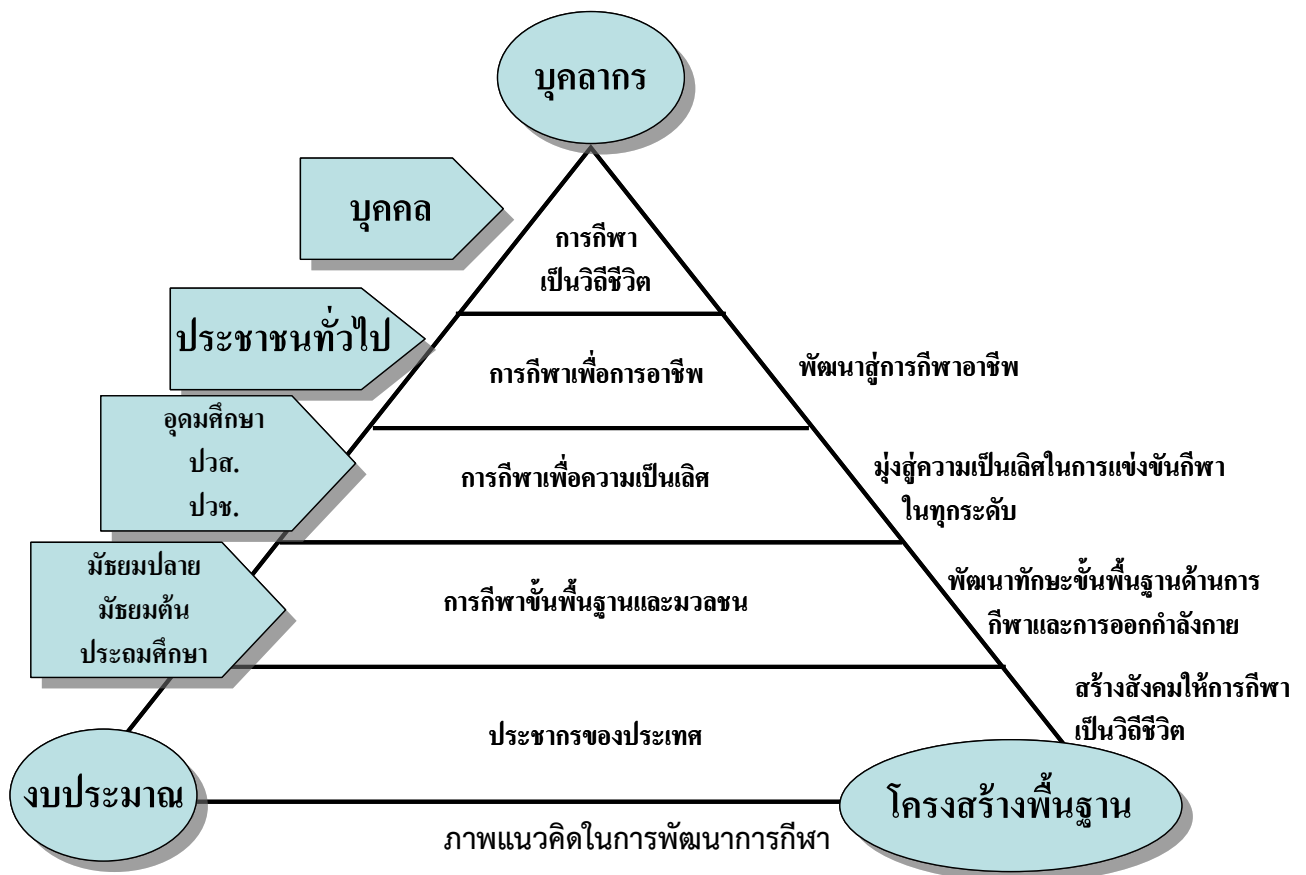
การออกกำลังกายสามารถทำให้ผู้สูงอายุมีสมรรถภาพทางร่างกายดีขึ้น ชะลอการเสื่อมของอวัยวะ ต่างๆ และสามารถฟื้นฟูอวัยวะที่เสื่อมไปแล้วให้ดีขึ้นได้ ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีหลักฐานยืนยันทางการทดลองที่ แน่นนอนว่าการออกกำลังกายจะสามารถยืดอายุให้ยืนยาวออกไป แต่จากผลของการออกกำลังกายต่างๆ ที่ พิสูจน์ได้และประโยชน์จากการออกกำลังกายดังสรุปข้างต้น รวมทั้งจากการปฏิบัติในการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ โดยการออกกำลังกายสามารถยืดอายุให้ยืนยาวออกไปได้อีก จากผลการศึกษา ปัญหาความต้องการของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุต้องการความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อ สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖) แนวคิดด้านการบริหารจัดการด้านการศึกษา สถานกีฬา และวัสดุอุปกรณ์ด้านการศึกษา

การบริหารจัดการด้านการศึกษา สถานกีฬา และอุปกรณ์กีฬาเป็นเรื่องที่หน่วยงานหลักผู้รับผิดชอบ ด้านการพัฒนาการศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้บุคลากรด้านการศึกษาและประชาชนทั่วไปได้ มีสถานที่และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาอย่างเพียงพอแก่ความต้องการ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินการศูนย์ส่งเสริมกีฬาในเขตกรุงเทพมหานครโดยได้ศึกษา ปัญหาที่เกี่ยวกับปัจจัย ๔ ด้าน คือ บุคลากร งบประมาณ การจัดการ และวัสดุอุปกรณ์ พบว่า การจัดการ และดำเนินการของศูนย์ส่งเสริมการกีฬาเป็นปัญหามากที่สุดในเรื่องของความล่าช้าในการพิจารณา งบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณมีขั้นตอนที่ยุงยากมากเกินไป รองลงมา คือ ปัญหาเรื่องอุปกรณ์กีฬา มีไม่เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่มาใช้บริการ ไม่มีงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์กีฬาและงบประมาณ ในการจัดและดำเนินการศูนย์ส่งเสริมกีฬาไม่เพียงพอ และผลการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการกีฬาจังหวัดใน ๗๒ จังหวัด พบว่า ปัญหาคือการขาดแคลนเจ้าหน้าที่กีฬาจังหวัด อุปกรณ์ และสนามกีฬา

จากการสำรวจข้อมูลของสถานกีฬาทั่วประเทศ ในปี ๒๕๔๘ พบว่า ๑) ประเภทสถานกีฬา ทั่วประเทศในภาพรวม สนามกีฬาอเนกประสงค์มีจำนวนมากที่สุดถึง ๑๔,๑๗๘ แห่ง และมีความถี่ของ ผู้ใช้บริการต่อปีโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖.๑ ล้านคน ๒) ประเภทสถานกีฬาทั่วประเทศที่เปิดบริการตลอดเวลา ลานอเนกประสงค์ (ขนาดเล็ก) มีจำนวนมากที่สุดถึง ๗,๐๓๑ แห่ง และมีความถี่ของผู้ใช้บริการต่อปีโดย เฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔ ล้านคน ๓) ประเภทของสถานกีฬาทั่วประเทศที่กำหนดเวลาเปิด - ปิด สนามกีฬา อเนกประสงค์มีจำนวนมากที่สุด ๘,๑๗๓ แห่ง และมีความถี่ของผู้ใช้บริการต่อปีโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๔ ล้าน คน ๔) ประเภทของสถานกีฬาทั่วประเทศในภาพรวม สนามเปตองมีจำนวนมากที่สุด และมีความถี่ของ ผู้ใช้บริการต่อปีโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๘ ล้านคน

เมื่อใช้แนวคิดสามเหลี่ยมแห่งการพัฒนาการกีฬา สามารถอธิบายได้ว่า การพัฒนาการกีฬาของชาติ จะประสบความสำเร็จได้ ต้องประกอบด้วยปัจจัยหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑. **องค์ประกอบด้านบุคลากร** หมายถึง จำนวนประชากรหรือบุคคลที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการกีฬา จากรูปสามเหลี่ยมการกีฬาขั้นพื้นฐานและมวลชน จะเกี่ยวข้องกับจำนวนประชากรที่มากกว่า ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน เป็นอันดับแรก เพื่อพัฒนาทักษะและทัศนคติการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย แล้วส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกายจนเป็นวิถีชีวิต ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาเพื่อมวลชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าออกกำลังกาย และเล่นกีฬา และพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านการกีฬา เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศและการกีฬาเพื่อการอาชีพในระดับต่อไป
๒. **องค์ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐาน** ประกอบด้วยโครงสร้างสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬาและโครงสร้างอื่นๆ ที่สนับสนุนและสร้างโอกาสการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการแข่งขันกีฬาของเยาวชน นักกีฬา และประชาชน รวมทั้งองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาและการบริหารจัดการกีฬาเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาได้อย่างเต็มที่
๓. **องค์ประกอบด้านงบประมาณ** เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นที่จะทำให้กิจกรรมด้านกีฬาและออกกำลังกายที่ส่งเสริมให้ดำเนินการนั้น ประสบความสำเร็จ ดังนั้น การพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องพิจารณาให้มีความเหมาะสม

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของจังหวัดชุมพร

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดชุมพร เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งตั้งขึ้นเมื่อใดไม่มีหลักฐานแน่นอน แต่จากหลักฐานในกฎหมายตราสามดวงในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (สมัยกรุงศรีอยุธยา) สันนิษฐานได้ว่าชุมพรมีอายุตราบจนถึงปัจจุบันกว่า ๖๐๐ ปีแล้ว โดยสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงเรียบเรียงความเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งเมืองชุมพรไว้ในตำนานเมืองระนองความตอนหนึ่งว่า "เมืองชุมพรประหลาดผิดจากเมืองอื่นๆ ในแหลมมาลายูที่ตั้งมาแต่โบราณเช่น เมืองไชยา เมืองนครศรีธรรมราช เป็นต้น ล้วนมีโบราณสถาน โบราณวัตถุปรากฏให้เห็นรู้ได้ว่าเป็นเมือง

โบราณ แต่เมืองชุมพรไม่พบโบราณสถานและโบราณวัตถุแต่อย่างใด อาจจะเป็นด้วยเหตุ ๒ ประการ คือ มีพื้นที่น้ำไม่พอกับคน ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งตั้งอยู่ตรง คอคอดแหลมมาลายู ซึ่งมักเป็นสมรภูมिरบพุ่งกันตรงนี้ จึงไม่สามารถสร้างเมืองถาวรไว้ แต่ต้องรักษาไว้เป็นเมือง "หน้าด่าน" สำหรับชื่อ "เมืองชุมพร" สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า "ชุมนุมล" เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่าน การเดินทางไม่ว่าจะมาจากฝ่ายเหนือหรือฝ่ายใต้ เข้ามาตั้งค่ายชุมนุมกันที่นี้จึงเรียก จุดนี้ว่า "ชุมนุมล" แต่ด้วยเหตุที่คนใต้ชอบพูดคำสั้น ๆ จึงตัดคำกลางออกเหลือเพียง "ชุมพล" และต่อมาเพี้ยนเป็น "ชุมพร" อีกประการหนึ่งในการเดินทางไปรบทัพจับศึกของแม่ทัพนายกองตั้งแต่สมัยโบราณ เมื่อจะเคลื่อนพลจะต้องทำพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ขอให้ได้รับชัยชนะในการสู้รบเป็นการบำรุงขวัญทหารในสถานที่ชุมนุมเพื่อรับพร เช่นนี้ ตรงกับความหมาย "ชุมนุมล" หรือ "ประชุมพร" ซึ่งสองคำนี้อาจเป็นต้นเหตุของคำว่า "ชุมพร" เช่นเดียวกัน แต่อีกทางหนึ่งสันนิษฐานว่า น่าจะได้มาจากชื่อพันธุ์ไม้ธรรมชาติในท้องถิ่นเช่นเดียวกับชื่อท้องที่ที่ทั่วๆ ไป เพราะที่ตั้งเมืองเดิมบนฝั่งทำน้ำชุมพรมีต้นมะเดื่อชุมพรขึ้นอยู่มากมาย ต้นมะเดื่อชุมพรจึงเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองอยู่ในตราจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

1.1 ที่ตั้ง

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ตอนบนสุดของภาคใต้ ระหว่างเส้นละติจูดที่ 10 องศา 29 ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 99 องศา 11 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางรถยนต์ ประมาณ 498 กิโลเมตร และเส้นทางรถไฟสายใต้ ประมาณ 476 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 3.75 ล้านไร่ หรือ 6,010.849 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 4 ของภาคใต้ ชุมพรเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ตอนบนฝั่งอ่าวไทย มีรูปพื้นที่เรียวยาวตามแนวเหนือ-ใต้ มีความยาวประมาณ 222 กิโลเมตร

1.2
เขต

อาณา

จังหวัดชุมพรมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ** ติดต่อกับอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ทิศใต้** ติดต่อกับอำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ทิศตะวันออก** ติดต่อกับอำเภอเวียง
- ทิศตะวันตก** ติดต่อกับอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และประเทศเมียนมาร์

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งออกเป็นพื้นที่ราบตอนกลาง พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทิศตะวันตก เป็นที่สูงและภูเขา ทิวเขาที่สำคัญ คือ ทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นพรมแดนทางธรรมชาติระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมาร์ ถัดจากแนวที่สูงมาทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบตอนกลางซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบลูกคลื่นและที่ราบลุ่ม เป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด สำหรับพื้นที่ทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 222 กิโลเมตร ลักษณะชายหาดของจังหวัดชุมพรค่อนข้างเรียบมีความโค้งเว้าน้อย ความกว้างของจังหวัดโดยเฉลี่ยประมาณ 36 กิโลเมตร

1.4 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชุมพรได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเหตุให้มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดู คือ

1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนมรสุม หลังจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลง

2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนธันวาคมซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากทะเลอันดามัน เป็นมวลอากาศที่มีความชื้นสูง และเปลี่ยนเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจึงทำให้เกิดฝนตกชุกมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในช่วง 1,553 - 2,344 มิลลิเมตร สำหรับอุณหภูมิในจังหวัดชุมพร เฉลี่ยโดยประมาณ 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 97 เปอร์เซ็นต์ เฉลี่ยต่ำสุด 49 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี 81 เปอร์เซ็นต์

1.5 การปกครอง

จังหวัดชุมพร แบ่งเขตการปกครอง เป็น 8 อำเภอ 70 ตำบล 736 หมู่บ้าน 25 เทศบาล (2 เทศบาลเมือง 23 เทศบาลตำบล) 53 องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางแสดงการแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	สภาตำบล
1. อำเภอเมือง	17	161	1	9	9	-
2. อำเภอท่าแซะ	10	116	-	2	10	-
3. อำเภอปะทิว	7	75	-	6	4	-
4. อำเภอสวี	11	115	-	1	10	-
5. อำเภอทุ่งตะโก	4	35	-	2	2	-
6. อำเภอหลังสวน	13	141	1	1	10	-
7. อำเภอพะโต๊ะ	4	46	-	1	4	-
8. อำเภอละแม	4	47	-	1	4	-
รวม	70	736	2	23	53	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดชุมพร ข้อมูล กรกฎาคม 2553

จังหวัดชุมพร มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน 3 รูปแบบ คือ

1) การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ซึ่งตั้งหน่วยงาน ในพื้นที่จังหวัด จำนวน 95 หน่วยงาน

2) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครอง และการบริหารราชการออกเป็น ระดับ คือ

- ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 32 หน่วยงาน
- ระดับอำเภอ ประกอบด้วย 8 อำเภอ 70 ตำบล 736 หมู่บ้าน

3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาลเมือง 23 เทศบาลตำบล และ 53 องค์การบริหารส่วนตำบล

1.6 ประชากร

ข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 จังหวัดชุมพร มีประชากรทั้งสิ้น 490,992 คน เป็นชาย 244,035 คน เป็นหญิง 246,957 คน

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)			ความหนาแน่น ประชากร/ตร.กม.
		ชาย	หญิง	รวม	
1. เมือง	675.103	70,705	73,215	143,920	212.06
2. ท่าแซะ	1,531.218	40,945	40,643	81,588	53.28
3. ปะทิว	672.412	22,977	23,281	46,258	68.79
4. สวี	799.578	35,329	35,578	70,907	88.68
5. พังตะโก	291.785	12,344	12,242	24,586	84.26
6. หลังสวน	727.285	35,388	36,646	72,034	99.05
7. พะโต๊ะ	1,017.328	11,931	11,138	23,069	22.68
8. ละแม	296.140	14,416	14,214	28,630	96.68
รวมทั้งจังหวัด	6,010.849	244,035	246,957	490,992	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดชุมพร ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2554

1.7 การเมือง

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.)

จังหวัด ชุมพรมีสมาชิกวุฒิสภาได้ 1 คน เลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2550 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 348,169 คน มาใช้สิทธิจำนวน 215,542 คน คิดเป็นร้อยละ 61.91 บัตรเสีย 3,791 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.76 ไม่ประสงค์ลงคะแนน 17,521 คน คิดเป็นร้อยละ 8.13 รายชื่อสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง คือ พลตรีกลชัย สุวรรณบุรณ์

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

การเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จังหวัดชุมพรแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น 3 เขต จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 360,987 คน มีผู้มาใช้สิทธิ 278,291 คน คิดเป็นร้อยละ 77.09 บัตรเสีย 16,586 บัตร คิดเป็นร้อยละ 5.96 ไม่ประสงค์ลงคะแนน 18,862 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.78 ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร จำนวน 3 คน ได้แก่

อันดับ 1 นายชุมพล	จุลใส	ได้ 72,663 คะแนน
อันดับ 2 นายสรารุช	อ่อนละมัย	ได้ 66,743 คะแนน

1.8 ความมั่นคง

จังหวัดชุมพร มีอาณาเขตด้านทิศตะวันตก ติดกับประเทศเมียนมาร์ ประมาณ 58 กิโลเมตร บริเวณอำเภอปกปักษ์ จังหวัดมหาราช เพื่อเขตแดนตามสนธิสัญญาระหว่างสยาม-อังกฤษ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 (พ.ศ.2411) และแลกเปลี่ยนสัตยาบันกันที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2411 โดยอาศัยสันปันน้ำ เพื่อเขตแดนทางทิศเหนือ ยาวประมาณ 52 กิโลเมตร และร่องน้ำลึกของแม่น้ำ กระบุรี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอท่าแซะ ประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นเส้นแบ่งเขตแดน

สถานการณ์ชายแดนไทย - เมียนมาร์ ด้านอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

อำเภอท่าแซะมีพื้นที่ติดกับประเทศพม่า 4 ตำบล คือ ตำบลหงษ์เจริญ ตำบลรั้ว ตำบลสลู และตำบลสองพี่น้อง มีช่องทางเข้าออกบริเวณชายแดนเป็นช่องทางเดินเท้าที่สำคัญ 3 ช่องทาง

♦ **ช่องชะมัว** ที่ตั้ง ม.7 ตำบลสองพี่น้อง พิกัด NN 156189 ลักษณะช่องทางเป็นเส้นทางลำลองที่อดีตเคยใช้ในการชักลากไม้จากประเทศพม่า กว้าง 4 เมตร สภาพเส้นทางในปัจจุบันยานยนต์ไม่สามารถผ่านได้ การสัญจรกระทำได้เพียงการเดินเท่านั้น สภาพพื้นที่ป่ารกทึบและภูเขาสูงชัน ฝั่งพม่าเป็นที่ตั้งฐานปฏิบัติการระดับกองร้อยของ ทพม. ทั้งฝั่งไทย

♦ **ช่องหินดาต** ที่ตั้ง ม.10 บ้านสันตนิมิต ตำบลรั้ว พิกัด NN 001988 ลักษณะช่องทาง เป็นเส้นทางลำลองที่อดีตเคยใช้ในการชักลากไม้จากประเทศพม่า กว้าง 4 เมตร สภาพเส้นทางในปัจจุบันยานยนต์ไม่สามารถผ่านได้ การสัญจรกระทำได้เพียงการเดินเท้าเท่านั้น สภาพพื้นที่เป็นภูเขาฝั่งไทยมีถนนเกือบถึงชายแดน และมีบ้านเรือนของราษฎรกระจายอยู่ทั่วไป ฝั่งพม่าเป็นที่ตั้งฐานปฏิบัติการระดับกองร้อยของ ทพม. ไม่มีบ้านเรือนของราษฎรอยู่เลย เส้นทางฝั่งพม่าเป็นเพียงเส้นทางเดินเท้าเท่านั้นสภาพพื้นที่เป็นป่าภูเขาฝั่งไทยมีถนนเกือบถึงชายแดน บริเวณนี้ฝ่ายตรงข้ามสามารถเคลื่อนกำลังเป็นหน่วยขนาดเล็กหรือแทรกซึมเข้ามาได้

♦ **ช่องหินหมู** ม.14 บ้านสดงท่าสำราญ ตำบลรั้ว พิกัด MM 942950 ลักษณะช่องทางเป็นเส้นทางลำลอง ที่อดีตเคยใช้ในการชักลากไม้จากประเทศพม่า กว้าง 4 เมตร สภาพเส้นทางในปัจจุบันยานยนต์ไม่สามารถผ่านได้ การสัญจรกระทำได้เพียงการเดินเท้าเท่านั้น สภาพพื้นที่เป็นป่ารกทึบ และภูเขาสูงชัน ฝั่งไทยมีบ้านเรือนของราษฎรกระจายอยู่ทั่วไปและมีเส้นทางเกือบถึงชายแดน ฝั่งพม่าไม่มีบ้านเรือนราษฎรอาศัยอยู่เลย ฝ่ายตรงข้ามสามารถเคลื่อนกำลังเข้ามาบริเวณนี้ได้ด้วยการแทรกซึม

ปัจจุบันไม่มีกำลังของชนกลุ่มน้อย (กระเหรี่ยง K.N.U.) เคลื่อนไหวอยู่บริเวณแนวชายแดนไทย - ประเทศพม่า ในเขตจังหวัดชุมพรแต่อย่างใด คงมีแต่กองกำลังทหารพม่า ที่ยึดครองพื้นที่ที่ทำการยึดได้จากกองกำลังชนกลุ่มน้อยเท่านั้น โดยกองกำลังทหารพม่า จะตั้งฐานที่มั่นบริเวณแนวชายแดนของอำเภอท่าแซะ ดังนี้

กองร้อย A ตั้งอยู่ที่ฐานปฏิบัติการ (หลังเนิน 491) ม.10 ต.รั้ว อ.ท่าแซะ พิกัด MM.998995 มีกำลังพลประมาณ 40 - 50

กองร้อย D ตั้งอยู่บริเวณตรงข้ามช่องชะมัว ม.4 ต.สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ พิกัด 155190 มีกำลังประมาณ 40 - 50 นาย โดยมีกองกำลังเทศตรี ฉก.15, ฉก.ทพ.45, กก.ตชด.4 และกองร้อย อส.จ.ชุมพร เฝ้าระวังดูแลและติดตามสถานการณ์ตามแนวชายแดนอย่างใกล้ชิด

1.9 อาชีพและรายได้

สภาพเศรษฐกิจ โดยรวมของประชากรจังหวัดชุมพร มีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม ทำรายได้ให้แก่จังหวัดชุมพรมากที่สุด มีมูลค่าการผลิต ประมาณ 22,714 ล้านบาท รองลงมาคือ การค้าส่งและค้าปลีก มีมูลค่าการผลิต ประมาณ 5,908 ล้านบาท

ด้านอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตร เช่น อุตสาหกรรมผักและผลไม้บรรจุกระป๋อง อุตสาหกรรมการสกัดน้ำมันปาล์ม อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง อุตสาหกรรมปลาป่น เป็นต้น

1.10 โครงสร้างพื้นฐาน

ระบบไฟฟ้า

จังหวัดชุมพร มีจำนวนสถานีบริการไฟฟ้า จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

- 1) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชุมพร รับผิดชอบจำหน่ายและให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง
- 2) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอหลังสวน รับผิดชอบการจำหน่ายและให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตอำเภอหลังสวน และอำเภอละแม
- 3) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอสวี รับผิดชอบจำหน่ายและให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตอำเภอสวี
- 4) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอท่าแซะ รับผิดชอบจำหน่ายและให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตอำเภอท่าแซะ และอำเภอปะทิว
- 5) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตำบลปากน้ำชุมพร รับผิดชอบจำหน่ายและให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตตำบลปากน้ำชุมพร

ระบบประปา

การประปาส่วนภูมิภาคให้บริการน้ำแก่ผู้ใช้น้ำในจังหวัดชุมพรโดยการควบคุมดูแลของสำนักงานประปา 2 แห่ง ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาคสาขาชุมพร มีปริมาณการจำหน่าย 7,201,574 ลบ.ม./ชม. กำลังการผลิต 1,475 ลบ.ม./ชม. และสำนักงานประปาหลังสวน มีเขตจำหน่ายน้ำครอบคลุมพื้นที่อำเภอหลังสวน อำเภอทุ่งตะโก และอำเภอสวี มีปริมาณการจำหน่าย 2,330,364 ลบ.ม./ชม. กำลังการผลิต 570 ลบ.ม./ชม.

การคมนาคมและขนส่ง

➤ ทางบก

จากกรุงเทพมหานครเดินทางสู่จังหวัดชุมพร ใช้เส้นทางพุทธมณฑล-นครปฐม - เพชรบุรี หรือเส้นทางสายธนบุรี - ปากท่อ (หมายเลข 35) แล้วแยกที่อำเภอปากท่อ เข้าทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ จนถึงสี่แยกปฐมพร จากนั้นแยกซ้ายเข้าตัวเมืองชุมพรตามทางหลวงหมายเลข 4001 อีกประมาณ 8 กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ 498 กิโลเมตร

การคมนาคมระหว่างจังหวัดนั้น มีถนนสายหลักคือ ทางหลวง หมายเลข 4 ผ่านแยกชุมพรไปทางตะวันตกสู่ระนอง พังงา ภูเก็ต และทางหลวงหมายเลข 41 ผ่านชุมพรเลียบชายฝั่งตะวันออกไปจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

➤ ทางรถไฟ

รถไฟ ระยะทางจากสถานีรถไฟธนบุรีถึงสถานีรถไฟจังหวัดชุมพร ประมาณ 476 กม. ขบวนรถไฟสายใต้ทุกขบวนจะต้องผ่านจังหวัดชุมพร และอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดชุมพร ยกเว้น 2 อำเภอ คือ อำเภอท่าแซะ และอำเภอพะโต๊ะ ในแต่ละวันจะมีรถไฟผ่านจังหวัดชุมพรทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ รวม 24 ขบวน

➤ **ทางน้ำ**

ปัจจุบันการคมนาคมทางน้ำระหว่างอำเภอเมืองชุมพร - เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีท่าเรือตั้งอยู่ที่ตำบลท่ายาง อำเภอเมืองชุมพร เป็นท่าเรือรับจ้างของเอกชนใช้เป็นเส้นทางเพื่อการท่องเที่ยวเท่านั้น

➤ **ทางอากาศ**

มีท่าอากาศยานเชิงพาณิชย์ จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว ห่างจากตัวเมืองชุมพร ประมาณ 40 กิโลเมตร เมื่อปี 2541 บริษัท พีบีแอร์ ได้มาเปิดบริการรับส่งผู้โดยสารจากกรุงเทพฯ - ชุมพร - กรุงเทพฯ ต่อมาปี 2543 หลังจากบริษัท พีบีแอร์ หยุดการให้บริการ บริษัทแอร์อันดามัน ได้เปิดให้บริการด้านการพาณิชย์แบบประจำ โดยรับ-ส่งผู้โดยสารจาก กรุงเทพฯ-ชุมพร-กรุงเทพฯ ต่อมาได้หยุดบริการ ปัจจุบัน มีสายการบินระหว่างชุมพร-กรุงเทพฯ-ชุมพร ทุกวัน วันละ 4 เที่ยวบิน

สายการบินโซล่าแอร์ ออกจากดอนเมืองกรุงเทพฯ เวลา 10.00 น. ถึงชุมพร เวลา 11.15 น.

ออกจากชุมพร เวลา 14.00 น. ถึงดอนเมืองกรุงเทพฯ เวลา 15.15 น.

สายการบินนกแอร์ ออกจากดอนเมืองกรุงเทพฯ เวลา 08.30 น. ถึงชุมพร เวลา 09.40 น.

ออกจากชุมพร เวลา 10.00 น. ถึงดอนเมืองกรุงเทพฯ เวลา 11.10 น

นอกจากนี้ท่าอากาศยานชุมพรได้ให้บริการด้านอื่นๆ เช่น การบินเช่าเหมาเครื่องบินส่วนบุคคล การฝึกบินของสถาบันการบินพลเรือน และการบินของอากาศยานของหน่วยงานราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ

1.11 **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

1) **ทรัพยากรป่าไม้**

จังหวัดชุมพร มีพื้นที่ป่าครอบคลุมทุกอำเภอของจังหวัด แต่จะมีความหนาแน่นทางด้านทิศตะวันตก โดยมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 2,082,298 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.046

พื้นที่ป่าสามารถจำแนก ได้ดังนี้

1) ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ป่าไม้ที่ประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 26 ป่ามีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 1,943,176.50 ไร่ แต่ปัจจุบันเหลือเพียง 25 ป่า และมีการยกเลิกไปแล้ว 1 ป่า คงเหลือเนื้อที่เพียง 1,941,426.50 ไร่ ในจำนวนนี้เป็นป่าบกจำนวน 17 ป่า ป่าชายเลนจำนวน 5 ป่า ป่าพรุจำนวน 3 ป่า

2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จังหวัดชุมพรมีพื้นที่ป่าที่จัดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจำนวน 4 แห่ง และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วทั้ง 4 แห่ง

3) อุทยานแห่งชาติ พื้นที่กรมป่าไม้กำหนดให้จัดเป็นอุทยานแห่งชาติในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร มี 2 แห่ง

4) วนอุทยาน จังหวัดชุมพรมีวนอุทยานจำนวน 1 แห่ง

2) **ทรัพยากรดินและที่ดิน**

ลักษณะดินที่พบในจังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็นหน่วยหรือกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 29 หน่วยดิน หรือกลุ่มดิน โดยปะปนกันไปในแต่ละพื้นที่จากลักษณะของดินทั้งหมด สามารถแบ่งตามประเภทของดินได้ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดินพื้นที่ดินเค็ม ชายฝั่งทะเล กลุ่มดินต้น กลุ่มดินทราย กลุ่มดินภูเขา กลุ่มพื้นที่ภูเขา และกลุ่มดินนา

จากการสำรวจโดยภาพถ่ายจากดาวเทียมพื้นที่ทั้งจังหวัด จำนวน 3,755,630 ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 1,756,612 ไร่ พื้นที่ป่าไม้ 636,874 ไร่ ที่อยู่อาศัย 54,084 ไร่ และพื้นที่ไม่ได้จำแนก 1,308,060 ไร่

3) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- 1) ชายฝั่งทะเลของจังหวัดชุมพร นอกจากจะมีทรัพยากรประมงมากมายแล้วยังมีทรัพยากรทางทะเลประเภทอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่ควรอนุรักษ์
- 2) รังนก มีมากที่เกาะเวียง เกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะมะพร้าว เกาะลังกาจิว
- 3) ปะการังน้ำตื้น พบมากที่เกาะทองหลาง เกาะเสม็ด เกาะมัตรา เกาะอีแรด เกาะสาก เกาะจระเข้ และเกาะไข่
- 4) ปะการังน้ำลึก พบมากที่เกาะทะลุ เกาะกะโหลก หมู่เกาะหินหลักงาม เกาะง่ามใหญ่ เกาะง่ามน้อย เกาะร้านไก่ และเกาะร้านเป็ด

4) ทรัพยากรน้ำ

สภาพ ทางอุทกวิทยาของจังหวัดชุมพร รวมเรียกว่าลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก ส่วนที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย แม่น้ำลำคลองสายสั้นๆ ไหลจากเทือกเขาฝั่งตะวันตกของจังหวัด คือ เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ ลงสู่อ่าวไทย ประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขาและลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

ลุ่มน้ำสายหลัก ได้แก่

1. ลุ่มน้ำสาขาคลองท่าตะเภา

เป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาด้านทิศตะวันตกในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไหลผ่านอำเภอท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร และออกสู่อ่าวไทยบริเวณปากน้ำชุมพรมีความยาวของแม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขาเท่ากับ 867 กิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายปี 1,440 ล้านลูกบาศก์เมตร คุณภาพน้ำในแม่น้ำนี้โดยรวมจัดอยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ซึ่งเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ ในหลายบริเวณตรวจพบโลหะหนักบางชนิด ได้แก่ ตะกั่ว ปรอท โครเมียม และแคดเมียม แต่มีปริมาณไม่มากนัก สำหรับปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียมีค่อนข้างสูงเนื่องจากลำน้ำไหลผ่านชุมชน ทำให้เกิดการปนเปื้อนจากน้ำทิ้ง การใช้ประโยชน์ลำน้ำโดยส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม มีการใช้เพื่อบริโภคและสันทนาการ บ้างในช่วงที่ไหลผ่านชุมชน

2. ลุ่มน้ำสาขาคลองชุมพร

เกิดจากเทือกเขาในตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ไหลไปทางตะวันออกถึงบ้านดอนสมอ แล้วไหลผ่านตำบลวังไผ่ บ้านขุนกระทิง ตำบลตากแดด อำเภอเมืองชุมพร ไหลออกทะเลบริเวณตอนเหนือของอ่าวสวี ที่ตำบลทุ่งคา อำเภอเมืองชุมพร มีความยาว 50 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

3. ลุ่มน้ำสาขาคลองสวี - ตะโก

เกิดจากเขาในตำบลละอุ่นเหนือ อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ไหลไปทางเหนือแล้ววกไปทางตะวันออกเข้าเขตอำเภอสวี ผ่านตำบลเขาทะลุ นาสัก ทุ่งระยะ สวี นาโพธิ์ ปากแพรก ท่าหินไปออกทะเลที่ตำบลด่านสวี อำเภอสวี มีความยาวประมาณ 75 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

4. ลุ่มน้ำสาขาคลองหลังสวน

มีต้นกำเนิดในเขตจังหวัดชุมพรและจังหวัดสุราษฎร์ธานีไหลผ่านอำเภอพะโต๊ะ และ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร แล้วออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่ปากน้ำหลังสวน มีความยาวของแม่น้ำหลังสวนและลำน้ำสาขาประมาณ 497 กิโลเมตร คุณภาพน้ำในแม่น้ำนี้โดยรวมจัดอยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภท ที่ 3 ซึ่งยังเหมาะสม ต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ บริเวณที่ไหลผ่านชุมชนจะมีคุณภาพต่ำลงเล็กน้อย มีค่าความสกปรก ปริมาณสังกะสี และ ปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียสูงกว่าบริเวณอื่นๆ เนื่องจากการปนเปื้อนของน้ำทิ้งจากกิจกรรมต่างๆในชุมชน การใช้ประโยชน์ลำน้ำโดยส่วนใหญ่ใช้ในการ เกษตรกรรมในส่วนของบริเวณต้นน้ำและท้ายน้ำมีการใช้ประโยชน์เพื่อการประมงและ เพาะเลี้ยง รวมถึงการ สันทนาการและการสัญจรทางน้ำด้วย

5. ลุ่มน้ำสาขาคลองละแม

ต้นน้ำอยู่ที่ตำบลพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ ไหลไปทางตะวันออกลงทะเลในตำบลละแม อำเภอละแม ความยาวประมาณ 36 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

ลุ่มน้ำสายรอง ได้แก่

1. ลำน้ำรับร่อ

เกิดจากเทือกเขาตะนาวศรี บริเวณเขตชายแดนไทยกับพม่าทางตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอปะทิว ผ่านหุบเขาต่าง ๆ ลงมาทางใต้เข้าอำเภอท่าแซะไหลผ่านไปทางตะวันออก ผ่านตำบลรับร่อ ท่าข้าม ไปรวมกับลำน้ำท่าแซะ ที่ตำบลนากระตามเป็นแม่น้ำท่าตะเภา มีความยาวประมาณ 72 กิโลเมตร มีน้ำตลอดปี

2. ลำน้ำท่าแซะ

เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไหลผ่านตำบลสลวย คูริง ท่าแซะ นากระตาม อำเภอท่าแซะ มาพบกับลำน้ำรับร่อเป็นแม่น้ำท่าตะเภา ความยาวประมาณ 77 กิโลเมตร มีน้ำตลอดปี

3. คลองสวีเฒ่า

เกิดจากเขาในตำบลทุ่งระยะ อำเภอสวี ไหลทางตะวันออกผ่านตำบลนาโพธิ์ แล้ววกไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านตำบลปากแพรก ออกทะเลที่ตำบลวิสัยใต้ อำเภอสวี ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

4. คลองตะโก

เกิดจากเขาในอำเภอหลังสวนไหลผ่านตำบลทุ่งตะโก ทุ่งตะไคร่ ปากตะโก ลงทะเลที่ตำบล ปากตะโก มีความยาวประมาณ 120 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

1.12 ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดชุมพร เป็นประตูภาคใต้สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีสถานที่เที่ยวหลากหลาย เช่น ประเพณีชายหาด ชายทะเล ได้แก่ หาดทรายรี หาดทุ่งวัวแล่น ประเพณีธรรมชาติ ภูเขา น้ำตก ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร เกาะพิทักษ์ ล่องแพพะโต๊ะ บ่อน้ำร้อนถ้ำเขาพลู ประเภทวิถีชีวิตชุมชน ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา ต.บางลึก อ.เมืองชุมพร ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง อ.พะโต๊ะ โฮมสเตย์บ้านคลองเรือ ประเภทประวัติศาสตร์ ได้แก่ กรมหลวงชุมพรฯ อนุสาวรีย์ยุวชนทหาร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร ประเภทศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ได้แก่ แข่งเรือยาวขึ้นโขนชิงธง อ.หลังสวน ศาลพ่อตา

หน่วยงานกีฬา ที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร เป็นหน่วยงานราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ที่ตั้ง อยู่ที่ศาลากลางชั้น ๔ ศูนย์ราชการจังหวัด ต.นาชะอัง อ.เมืองฯ จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐

โทรศัพท์-โทรสาร ๐๗๗-๕๑๑๗๓๐

บุคลากร ประกอบด้วย

๑.นายวรวิส แก้วศรีงาม	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
๒. (ว่าง)	ผู้ช่วยท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
๓. นางวัลย์ลิลา ทศทิศโยธิน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นายปวิณวิจน์ คงแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕. นางสาวเพ็ญสิริ สมาฤกษ์	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
๖. นางสาวดวงดาว เผือกจันทร์	เจ้าหน้าที่พัสดุ
๗. นายสัพพัญญู เนียมสุวรรณ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๘. นายพัฒนาศักดิ์ เหมือนพันธ์	พนักงานขับรถยนต์
๑๑. นายสุขชัย จันทนศิริรินทร์	เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอเมือง
๑๒. นายวุฒิชัย ทองแก้ว	เจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำสำนักงานฯ
๑๒. นายฤชงค์ พรหมจันทร์	เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอท่าแซะ
๑๓. นายอุทัย วรพันธ์	เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอปะทิว

- ๑๔.นายสถาพร ทองคำชู   เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอสวี
- ๑๕.นางสาวชวนพิศ มั่งมี   เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอทุ่งตะโก
- ๑๖.นายก้องเกียรติ คงชุม   เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอหลังสวน
- ๑๗.นายคธาชิน นามศรีนวล   เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอละแม
- ๑๘.นายนริศ ทองกลาง   เจ้าหน้าที่พลศึกษาอำเภอพะโต๊ะ

- ๒. ศูนย์การศึกษาแห่งประเทศไทยจังหวัดชุมพร เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดการศึกษาแห่งประเทศไทย ที่ตั้ง อยู่ที่สมาคมกีฬาจังหวัด สนามกีฬาจังหวัด ต.ท่าตะเภา อ.เมืองฯ จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐
- ๓. สถาบันการศึกษา วิทยาเขตชุมพร เป็นหน่วยงานราชการ สังกัด สถาบันการศึกษา ที่ตั้ง อยู่ที่ สถาบันการศึกษา วิทยาเขตชุมพร ต.ขุนกระะทิง อ.เมืองฯ จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐

สนามกีฬา

๑.สนามกีฬาจังหวัด

๑.๑.ที่ตั้ง สนามกีฬาจังหวัดชุมพร ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ผู้ดูแลได้แก่สำนักงานเทศบาลเมืองชุมพร

๑.๒.ขนาดพื้นที่ ๖๗ ไร่ ๑ งาน ๔๑.๒ ตารางวา

๑.๓.สถานที่กีฬาและสิ่งปลูกสร้าง

๑.๓.๑.โรงฝึกอเนกประสงค์ ๑ หลัง	งบประมาณ	๓,๖๐๐,๐๐๐	บาท
๑.๓.๒.เสาไฟฟ้าส่งสนามฟุตบอล ๔ ต้น	งบประมาณ	๒,๘๐๐,๐๐๐	บาท
๑.๓.๓.อาคารอิมจันทร์มีหลังคา	งบประมาณ	๑๒,๒๕๐,๐๐๐	บาท
๑.๓.๔.สนามเทนนิส ๔ คอร์ท	งบประมาณ	๓,๙๐๐,๐๐๐	บาท
๑.๓.๕.โรงยิมส์แบดมินตัน	งบประมาณ	๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
๑.๓.๖.สนามบาสเกตบอล	งบประมาณ	-	บาท
๑.๓.๗.อาคารที่ตั้งสมาคมกีฬา	งบประมาณ	-	บาท
๑.๓.๘.สนามแข่งขันเปตอง ๒ สนาม	งบประมาณ	-	บาท
๑.๓.๙.สนามตะกร้อลอดบ่วง	งบประมาณ	-	บาท
๑.๓.๑๐.สนามเซปักตะกร้อ ๓ สนาม	งบประมาณ	-	บาท
๑.๓.๑๑.ลานอเนกประสงค์	งบประมาณ	-	บาท

๒.สนามกีฬาอำเภอ มี ๕ อำเภอ

อำเภอ	ตำบล	ผู้ดูแล	ปีงบประมาณ	พื้นที่(ไร่)	ระยะทาง	งบประมาณ
หลังสวน	ชั้นเงิน	เทศบาลหลังสวน	๒๕๓๖	๑๗	๙๐ กม.	๑,๔๐๐,๐๐๐
สวี	นาโพธิ์	เทศบาลตำบลนาโพธิ์	๒๕๓๗	๑๕	๕๖ กม.	๑,๔๐๐,๐๐๐
เมือง	บ้านนา	อบต.บ้านนา	๒๕๓๖	๑๘	๒๕ กม.	๑,๔๐๐,๐๐๐

ปะทิว	บางสน	ร.ร.ปะทิววิทยา	๒๕๓๙	๒๐	๓๐ กม.	๕,๒๐๐,๐๐๐
หลังสวน	วังตะกอก	ร.ร.เมืองหลังสวน	๒๕๔๒	๒๒	๙๐ กม.	๒,๘๐๐,๐๐๐

๓. สนามกีฬาที่มีในจังหวัด

๓.๑. สนามฟุตบอลมาตรฐานพร้อมลู่วิ่ง-ลานกรีฑา ขนาด ๔๐๐ เมตร มี ๒ แห่ง

ลู่วิ่งสังเคราะห์ ที่ ๑ แห่ง ลู่วิ่งดินบดอัด ๑ แห่ง

๓.๒. โรงพลศึกษา ขนาด ๔,๐๐๐ ที่นั่ง มี - แห่ง

ขนาด ๑,๐๐๐ ที่นั่ง มี - แห่ง

ขนาด ๗๐๐ ที่นั่ง มี - แห่ง

ขนาด ๕๐๐ ที่นั่ง มี ๑ แห่ง

๓.๓. สระว่ายน้ำ ขนาด ๕๐ เมตร มี ๒ แห่ง

ขนาด ๒๕ เมตร มี ๒ แห่ง

๓.๔. สนามเทนนิส ขนาด ๒ คอร์ต มี ๔ แห่ง

ขนาด ๓ คอร์ต มี ๑ แห่ง

ขนาด ๖ คอร์ต มี ๑ แห่ง

ขนาด ๑๒ คอร์ต มี - แห่ง

๓.๕. สนามกีฬามาตรฐาน

สนามบาสเกตบอล มี ๒๘ แห่ง

สนามฟุตบอล ๑๑ คน มี ๑๕ แห่ง

สนามวอลเลย์บอล มี ๘ แห่ง

สนามวอลเลย์บอลชายหาด มี ๑ แห่ง

สนามตะกร้อลอดบ่วง มี ๑ แห่ง

สนามเซปักตะกร้อ มี ๓ แห่ง

สนามเปตอง มี ๔ แห่ง

๓.๖. สวนสุขภาพ มี ๓ แห่ง

๑. สนามกีฬากลาง ๒. เทศบาลตำบลเนินสันติ ๓. โครงการพื้นที่หนองใหญ่

๔. จำนวนสนามกีฬาและสถานที่ออกกำลังกายจังหวัดชุมพร มีทั้งสิ้น ๘๗๕ แห่ง

ที่	ประเภทสนามกีฬา อำเภอ	จำนวนสนามกีฬา								รวม
		เมือง	ท่าแซะ	ปะทิว	สวี	ทุ่งตะโก	หลังสวน	พะโต๊ะ	ละแม	
๑	ฟุตบอล	๒๗	๑๔	๓๑	๒๘	๙	๑๓	๑๖	๑๓	๑๕๑
๒	บาสฯ	๓๑	๗	๑๐	๖	๑๐	๕	๒	๑๙	๙๐
๓	เปตอง	๔๘	๗	๒๔	๖	๒๒	๙	๖	๒๖	๑๔๘
๔	เทนนิส	๑๔	๐	๓	๓	๐	๓	๐	๐	๒๓
๕	ตะกร้อ	๙	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๙
๖	วอลเลย์บอล	๑๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑๐
๗	สระว่ายน้ำ	๒	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๑	๕
๘	โรงยิม	๙	๒	๒	๔	๐	๓	๓	๒	๒๕
๙	กอล์ฟ	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๒
๑๐	ลานเอนกประสงค์	๓๙	๑๘	๒๖	๒๕	๘๐	๑๗	๒	๒๕	๒๓๒
๑๑	สนามกีฬา อเนกประสงค์	๕๐	๑๖	๓๑	๒๒	๙	๑๙	๘	๒๕	๑๘๐

รวม	๒๔๐	๖๔	๑๒๗	๙๖	๑๓๐	๗๐	๓๗	๑๑๑	๘๗๕
-----	-----	----	-----	----	-----	----	----	-----	-----

ข้อมูล สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ณ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๔๙

๔.๑.แบ่งตามอำเภอ

-อำเภอเมือง	๒๔๐	แห่ง
-อำเภอท่าแซะ	๖๔	แห่ง
-อำเภอปะทิว	๑๒๗	แห่ง
-อำเภอสวี	๙๖	แห่ง
-อำเภอทุ่งตะโก	๑๓๐	แห่ง
-อำเภอหลังสวน	๗๐	แห่ง
-อำเภอพะโต๊ะ	๓๗	แห่ง
-อำเภอละแม	๑๑๑	แห่ง

๔.๒.แบ่งตามประเภทกีฬา

-สนามฟุตบอล	๑๕๑	แห่ง
-สนามบาสเกตบอล	๙๐	แห่ง
-สนามเปตอง	๑๔๘	แห่ง
-สนามเทนนิส	๒๓	แห่ง
-สนามตะกร้อ	๙	แห่ง
-สนามวอลเลย์บอล	๑๐	แห่ง
-สนามกอล์ฟ	๒	แห่ง
-สระว่ายน้ำ	๕	แห่ง
-ลานอเนกประสงค์	๒๓๒	แห่ง
-สนามกีฬาอเนกประสงค์	๑๘๐	แห่ง
-โรงยิมส์	๒๕	แห่ง

บุคลากรทางกีฬา

๕.นักกีฬาจังหวัด

๕.๑.นักกีฬาทีมชาติ	กรีฑา	มี ๔ คน
	ยกน้ำหนัก	มี ๑ คน
	บาสเกตบอล	มี ๑ คน
	วอลเลย์บอล	มี ๑ คน
	มวยปล้ำ	มี ๒ คน
	กอล์ฟ	มี ๑ คน
๕.๒.อดีตนักกีฬาทีมชาติ	ฟุตบอล	มี ๒ คน

๖.ผู้ฝึกสอนกีฬาของจังหวัด

๕.๑.ระดับจังหวัด	มี ๓๖ คน
๕.๒.ระดับชาติ	มี - คน
๕.๓.ระดับนานาชาติ	มี - คน

๗.ผู้ตัดสินกีฬาที่ผ่านการอบรม

๗.๑.ผ่านการอบรมของ กกท.	มี	คน	
	ชนิดกีฬา	ฟุตบอล	มี ๒ คน
	ชนิดกีฬา	ตะกร้อ	มี ๒ คน

ชนิดกีฬา	วอลเลย์บอล	มี ๙ คน
ชนิดกีฬา	เทเบิลเทนนิส	มี ๒ คน
ชนิดกีฬา	บาสเกตบอล	มี ๒ คน
ชนิดกีฬา	ลอนเทนนิส	มี ๒ คน
ชนิดกีฬา	มวยไทยอาชีพ	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	แบดมินตัน	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	มวยสากล	มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	กรีฑา	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	ฟุตซอล	มี ๑ คน
๗.๒.ผ่านการอบรมของสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย		มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	ฟุตบอล	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	วอลเลย์	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	บาสเกตบอล	มี ๕ คน
ชนิดกีฬา	ตะกร้อ	มี ๓ คน
๗.๓.ผ่านการอบรมของสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ		มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	ฟุตบอล	มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	วอลเลย์	มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	บาสเกตบอล	มี ๑ คน
ชนิดกีฬา	ตะกร้อ	มี ๑ คน

๘.ผู้ผ่านการฝึกอบรมนันทนาการ

๗.๑.ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มี ๑ คน
๗.๒.ของศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ	มี ๗๔ คน

๑๐.มูลนิธิเพื่อการพัฒนากีฬาจังหวัด

- ๙.๑.ประธานมูลนิธิ ชื่อ นายพีรศักดิ์ หินเมืองเก่า(ผวจ.)
 ๙.๒.เลขาธิการมูลนิธิ ชื่อ นายเมธา อินทรโยธา
 ๙.๓.ที่อยู่ สนามกีฬาจังหวัด ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐ โทร.๐๗๗-๕๐๖๔๐๔

๑๑.กีฬามวลชน

- ๑๐.๑.ประธานชมรมกีฬามวลชน ชื่อนางแจ่มจันทร์ พิชัยยุทธ์
 ๑๐.๒.เลขาชมรมกีฬามวลชน ชื่อนางมาลา พรพิรุณ
 ๑๐.๓.ที่อยู่ สนามกีฬาจังหวัด ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐

วิทยาศาสตร์กีฬาและเทคโนโลยี

๑๒.ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาและศูนย์ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

- ๑๑.๑. ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ตั้งอยู่ที่สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตชุมพร ตำบลขุนกระโทง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐
 ๑๑.๒.ศูนย์ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ตั้งอยู่ที่ สนามกีฬาจังหวัด ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ๘๖๐๐๐

๑๓.สถานที่จัดกิจกรรมกีฬามวลชน

- ๑๒.๑.ชมรมแอโรบิค มี ๘๐ แห่ง
 ๑๒.๒.ชมรมเปตอง มี ๘ แห่ง

๑๒.๓.ชมรมนักวิ่ง	มี ๒ แห่ง
๑๒.๔.ชมรมฟุตบอล	มี ๓ แห่ง
๑๒.๕.ชมรมตะกร้อ	มี ๑ แห่ง
๑๒.๖.ชมรมบาสเกตบอล	มี ๒ แห่ง
๑๒.๗.ชมรมมวยปล้ำ	มี ๑ แห่ง
๑๒.๘.ชมรมมวยไทย-สากล	มี ๒ แห่ง
๑๒.๙.ชมรมแบดมินตัน	มี ๑ แห่ง
๑๒.๑๐.ชมรมเทควันโด	มี ๑ แห่ง
๑๒.๑๑.ชมรมเทนนิส	มี ๓ แห่ง
๑๒.๑๓.ชมรมเรือพาย	มี ๑ แห่ง
๑๒.๑๔.ชมรมฟิตเนส	มี ๓ แห่ง
๑๒.๑๕.ชมรมลีลาศ	มี ๑ แห่ง
๑๒.๑๖.ชมรมปั่นจักสีลัด	มี ๒ แห่ง
๑๒.๑๗.ชมรมกรีฑา	มี ๑ แห่ง

นักกีฬาที่ขึ้นทะเบียนสังกัดสมาคมกีฬาจังหวัดชุมพร

ที่	ประเภทกีฬา	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
๑	กรีฑา	๘	๑๑	๑๙
๒	ว่ายน้ำ	๑๐	๑๒	๒๒
๓	ฟุตบอล	๓๑	๐	๓๑
๔	ยิงปืน	๓	๑	๔
๕	เทนนิส	๕	๔	๙
๖	วอลเลย์บอล	๑๓	๐	๑๓
๗	มวยไทยสมัครเล่น	๓	๐	๓
๘	มวยสากลสมัครเล่น	๑๑	๐	๑๑
๙	บาสเกตบอล	๑๔	๐	๑๔
๑๐	เปตอง	๑๗	๑๒	๒๙
๑๑	เทควันโด	๒	๐	๒
๑๒	กอล์ฟ	๗	๐	๗
๑๓	เทเบิลเทนนิส	๑๖	๕	๒๑
๑๔	หมากรุก	๑	๐	๑
๑๕	วู๊ดบอล			
	รวม	๑๔๑	๔๕	๑๘๖

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สถานที่ตั้งลานกีฬาอเนกประสงค์ ของ กกท.

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๑

๑.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า   ณ   อ.ต.ทุ่งคา   ต.ทุ่งคา   อ.เมือง

- ๒.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
- ๓.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
- ๔.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
- ๕.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
- ๖.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
- ๗.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
- ๘.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
๙. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
๑๐. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
- ๑๑.สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
๑๒. สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
- ๑๓.สนามตะกร้อ ๒ คอร์ท พร้อมอุปกรณ์

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒

- ๑.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
  - ๒.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
  - ๓.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
  - ๔.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
  - ๕.สนามฟุตบอล ๗ คน
  - ๖.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๗.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๘.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  ๙. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  ๑๐. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
- อ.เมือง

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓

- ๑.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า
  - ๒.สนามฟุตบอล ๗ คน
  - ๓.สนามฟุตบอล ๗ คน
  - ๕.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๖.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๗.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๘.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  ๙. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  ๑๐. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๑๑.สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
  ๑๒. สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๑๓.สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๑๔.สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์
  - ๑๕.สนามตะกร้อ ๒ คอร์ท พร้อมอุปกรณ์
- อ.เมือง

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

- ณ ที่สาธารณบ้านถ้ำ ต.บ้านนา อ.เมือง
- ณ โรงเรียนบ้านแหลมสันติ ต.ละแม อ.ละแม
- ณ โรงเรียนบ้านบางหยี่ ต.บางน้ำจืด อ.หลังสวน
- ณ โรงเรียนบ้านนาเหียง ต.ครน อ.สวี
- ณ โรงเรียนบ้านทุ่งเขาชะบ้ำ ต.วิสัยใต้ อ.สวี
- ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งตะโก ต.ทุ่งตะไคร อ.ทุ่งตะโก
- ณ โรงเรียนบ้านดอนทราย ต.ชุมโค อ.ปะทิว
- ณ อบต.สลุย ต.สลุย อ.ท่าแซะ
- ณ โรงเรียนประชาภิคม ต.ท่าแซะ อ.ท่าแซะ
- ณ ที่สาธารณณะหมู่บ้านวัดใหญ่ ต.ขันเงิน อ.หลังสวน
- ณ ตลาดสดเพื่อการเกษตรวังตะกอก ต.วังตะกอก อ.หลังสวน
- ณ โรงเรียนบ้านเขาเลี้ยว ต.ไชยรา อ.ปะทิว

- ณ โรงเรียนวัดท่าทอง ต.ตะโก อ.ทุ่งตะโก
- ณ โรงเรียนวัดสุวรรณนิมิต ต.ทุ่งหลวง อ.ละแม
- ณ โรงเรียนบ้านคลองช้าง ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ
- ณ วิทยาลัยการอาชีพหลังสวน ต.แหลมทราย อ.หลังสวน
- ณ อบต.ปากน้ำ ต.ปากน้ำ อ.หลังสวน
- ณ หมู่ที่ ๕ บ้านปลายคลองถ้ำทูน ต.บ้านเขาทะเล อ.สวี
- ณ หมู่ที่ ๑๐ บ้านมัทรี ต.ปากน้ำ อ.เมือง
- ณ หมู่ที่ ๘ บ้านทุ่งวัวแล่น ต.สะพลี อ.ปะทิว
- ณ หมู่ที่ ๗ บ้านคลองพังกัดัก ต.นาชะอัง อ.เมือง
- ณ สถานีตำรวจทางหลวงชุมพร หมู่ที่ ๙ บ้านวังทอง ต.วังไผ่

- ณ โรงเรียนบ้านดอนแค ต.สวนแตง อ.ละแม
- ณ ส่วนราชการอำเภอพะโต๊ะ ต.พะโต๊ะ อ.พะโต๊ะ
- ณ พื้นที่วัดในเหมือง บ้านสวนผึ้ง ต.นาขา อ.หลังสวน
- ณ โรงเรียนบ้านหาดทรายแก้ว ต.ตากแดด อ.เมือง
- ณ ที่ดินนายสมโชค พรหมจันทร์ ต.ทุ่งคาวิต อ.ละแม
- ณ โรงเรียนเขาทะเลพิทยาคม ต.เขาทะเล อ.สวี
- ณ วิทยาลัยเทคนิค เขต ต.นาชะอัง อ.เมือง
- ณ อบต.ปากน้ำ หมู่ที่ ๑๐ ต.ปากน้ำ อ.เมือง
- ณ ที่สาธารณหมู่บ้านไชยราช ต.ไชยราช อ.ปะทิว
- ณ โรงเรียนบ้านคลองกก หมู่ที่ ๑๒ ต.บ้านควน อ.หลังสวน
- ณ สถานีอนามัยพ้อแดง ต.พ้อแดง อ.หลังสวน
- ณ ที่สาธารณณะบ้านหัวหิน หมู่ที่ ๕ ต.หาดยาย อ.หลังสวน
- ณ ที่ส่วนบุคคลบ้านไร่ยาว หมู่ที่ ๑๐ ต.พระรักษ์ อ.พะโต๊ะ
- ณ ที่สาธารณณะบ้านหนองจันทร์หอม หมู่ที่ ๙ ต.หาดพันไกร

๑.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า	ณ อบต.ปังหวาน ต.ปังหวาน อ.พะโต๊ะ
๒.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า	ณ อบต.วิสัยเหนือ ต.วิสัยเหนือ อ.เมือง
๓.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า	ณ อบต.ดอนยาง ต.ดอนยาง อ.ปะทิว
๔. สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.ท่าข้าม ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ
๕.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.นาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.สวี
๖.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.ท่ามะปลา ต.ท่ามะปลา อ.หลังสวน
๗.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.ขุนกระโทก ต.ขุนกระโทก อ.เมือง
๘.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.หงษ์เจริญ ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าแซะ
๙.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.นาพญา ต.นาพญา อ.หลังสวน
๑๐.สนามฟุตบอล ๗ คน	ณ อบต.ทุ่งควัวดี ต.ทุ่งควัวดี อ.ละแม
๑๑. สนามวอลเลย์บอลชายหาด	ณ สนามกีฬาจังหวัด อ.เมือง
๑๒. สนามวอลเลย์บอลพร้อมอุปกรณ์	ณ อบต.ช่องไม้แก้ว ต.ช่องไม้แก้ว อ.ทุ่งตะโก

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๑.สนามฟุตบอลมาตรฐานไม่ปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.ปากคลอง อ.ปะทิว
๒.สนามฟุตบอล ๗ คน แบบปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.บางลึก อ.เมือง
๓.สนามฟุตบอล ๗ คน แบบปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.คูริง อ.ท่าแซะ
๔.สนามฟุตบอล ๗ คน แบบปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.บางสน อ.ปะทิว
๕.สนามฟุตบอล ๗ คน แบบปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.หาดทรายรี อ.เมือง
๖.สนามฟุตบอล ๗ คน แบบปูหญ้า พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.วังใหม่ อ.เมือง
๗. สนามบาสเกตบอลพร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.บางหมาก อ.เมือง
๘. สนามบาสเกตบอลพร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.ท่ายาง อ.เมือง
๙. สนามบาสเกตบอลพร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ เทศบาลตำบลปากน้ำตะโก ต.ปากตะโก อ.ทุ่งตะโก
๑๐. สนามบาสเกตบอลพร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ ต.เทศบาลตำบลหลังสวน อ.หลังสวน
๑๑.สนามวอลเลย์บอลพร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ อบต.ด่านสวี อ.สวี
๑๒.สนามเปตอง ๒ คอร์ท พร้อมป้ายชื่อโครงการ	ณ สนามกีฬาจังหวัด อ.เมือง

สถานที่ตั้งลานกีฬาอเนกประสงค์ ของ (กรมพลศึกษาเดิม)

๑.บ้านท่ามะปริง	อ.เมือง
๒.บ้านน้อมถวายเป็น	อ.เมือง
๓.วัดหุรอ	อ.เมือง
๔.บ้านธรรมเจริญ	อ.ท่าแซะ
๕.บ้านน้ำเย็น	อ.ท่าแซะ
๖.บ้านคอกม้า	อ.ปะทิว
๗.วัดดอนยาง	อ.ปะทิว
๘.บ้านพังหา	อ.พะโต๊ะ
๙.โรงเรียนพัฒนาศึกษา	อ.พะโต๊ะ
๑๐.บ้านดอนแค	อ.ละแม
๑๑.โรงเรียนบ้านสหกรณ์พัฒนา	อ.ละแม
๑๒.บ้านหุบ	อ.สวี
๑๓.บ้านห้วยทรายขาว	อ.สวี

๑๔.บ้านหนองปลา	อ.สวี
๑๕.วัดราษฎร์บำรุง	อ.หลังสวน
๑๖.บ้านควนตะวันออก	อ.หลังสวน
๑๗.บ้านสามแยกจำปา	อ.ทุ่งตะโก
๑๘.บ้านวังปลา	อ.ทุ่งตะโก

สถานที่ตั้งลานกีฬาด้านยาเสพติดของ (มหาดไทย)

๑.สนามตะกร้อ ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๓ ต.นาสัก	อ.สวี
๒. สนามตะกร้อ ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๔ ต.ทุ่งระยง	อ.สวี
๓. สนามตะกร้อ ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๗ ต.นาโพธิ์	อ.สวี
๔.สนามตะกร้อ ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๑ ต.ท่าแซะ	อ.ท่าแซะ
๕.สนามเปตอง ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๕ ต.ปากแพรก	อ.สวี
๖.สนามเปตอง ๑ คอร์ท	หมู่ที่ ๗ ต.นาโพธิ์	อ.สวี
๗.สนามฟุตบอลไม่ปูหญ้า	หมู่ที่ ๙ ต.ละแม	อ.ละแม
๘. สนามฟุตบอล ๗ คน	ปูหญ้า หมู่ที่ ๑ ต.ทุ่งตะไคร	อ.ทุ่งตะโก
๙.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	หมู่ที่ ๗ ต.บางสน	อ.ปะทิว
๑๐.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	หมู่ที่ ๑ ต.ท่ายาง	อ.เมือง
๑๑.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	หมู่ที่ ๑ ต.ท่าแซะ	อ.ท่าแซะ
๑๒.สนามบาสเกตบอลพร้อมอุปกรณ์	หมู่ที่ ๘ ต.วังตะกอก	อ.หลังสวน

บทที่ ๓

การประเมินสถานภาพการพัฒนากีฬาจังหวัดชุมพรในปัจจุบัน(SWOT Analysis)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการพัฒนากีฬาของจังหวัดชุมพรได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และข้อจำกัด (SWOT) เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนากีฬาของจังหวัดชุมพรว่าสิ่งใดคือจุดแข็ง และโอกาสอันเป็นลักษณะเด่นของการปฏิบัติงานตามหน้าที่ต่างๆ ในการพัฒนากีฬาให้ประสบความสำเร็จและเป็นโอกาสที่เอื้ออำนวยให้การพัฒนากีฬาสำเร็จโดยราบรื่นและวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึง

สิ่งที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัด อันเป็นลักษณะด้อย ข้อยเสียเปรียบหรืออุปสรรคที่ทำให้การพัฒนากีฬาไม่ประสบความสำเร็จ

ในการวิเคราะห์สถานการณ์ในการพัฒนากีฬาของจังหวัดชุมพร ได้ใช้วิธีการดเทคนิค(Card Technique) ในการระดมความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทางด้านกีฬาภายในจังหวัดสรุปได้ดังนี้

จุดแข็งและโอกาส

๑. สนามกีฬาหลักอยู่๒แห่งคือสนามกีฬาจังหวัดและสนามกีฬาของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพรที่รองรับการจัดการแข่งขันของจังหวัดได้และภายในสนามกีฬายังมีสถานที่ให้เป็นที่ออกกำลังกายได้หลากหลาย อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีการจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาให้กับชุมชนหมู่บ้านจึงเป็นการสร้างโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาเยาวชนและประชาชนสามารถใช้สถานที่และอุปกรณ์นำไปออกกำลังกายและเล่นกีฬาได้อย่างทั่วถึง

๒. มีสถาบันการพลศึกษาที่เป็นแหล่งให้ความรู้ทางวิชาการ เป็นแหล่งผลิตบุคลากรทางการกีฬา พลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นแหล่งข้อมูลด้านการกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬา ในจังหวัดให้แพร่หลาย ซึ่งเป็นโอกาสในด้านความร่วมมือ ในการใช้วิทยาศาสตร์และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนากีฬาของจังหวัดและบุคลากรทางการกีฬา เพื่อเป็นรากฐานในพัฒนากีฬาไปสู่ในระดับที่สูงขึ้น

๓. มีนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสินกีฬาที่มีความรู้ความสามารถระดับชาติ และนานาชาติ ในชนิดกีฬาฟุตบอล วอลเลย์บอล มวย ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ เสริมศักยภาพให้กับผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน ของจังหวัดให้สูงขึ้น และยังเป็นการประหยัดงบประมาณในการอบรมด้วย

๔. ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดเป็นนักการเมืองระดับชาติ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญและสนับสนุนการกีฬาของจังหวัดเป็นอย่างดี เป็นโอกาสที่ดีในการผลักดันงบประมาณในการพัฒนากีฬาของจังหวัด และเป็นแกนนำในการระดมสมองระดมกำลัง ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการให้การสนับสนุนการกีฬาของจังหวัดเป็นอย่างดี

๕. งบประมาณในการพัฒนากีฬาของจังหวัด ได้รับการสนับสนุน จากภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิการพัฒนากีฬาจังหวัด โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้จากการเก็บภาษีได้มากกว่า ๕๐๐ ล้านบาทต่อปี และภาษีจากรุรกิจรังนกอีแอ่นเป็นพันล้าน ซึ่งถ้าหากหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการกีฬาของจังหวัดประสานขอรับการสนับสนุน หรือจัดทำแผนร่วมกันก็จะทำให้การพัฒนากีฬามีศักยภาพสูงขึ้น

๖. สภาพทางเศรษฐกิจท่องเที่ยว และภาคการเกษตรกรรม มีรายได้ดี ได้แก่ธุรกิจการท่องเที่ยว ประมง การส่งออกกาแฟ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และผลไม้ต่างๆ ส่งผลให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีรายได้ดีไปด้วย จึงเป็นโอกาสในการขอความร่วมมือ ในการสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมกีฬา เพื่อให้ภาคเอกชน และประชาชน มีบทบาท มีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬาของจังหวัดให้มากยิ่งขึ้น

๗. การบริหารจัดการกีฬาของจังหวัด มีโครงการที่ชัดเจน ตั้งแต่ระดับจังหวัด จนถึงระดับตำบล โรงเรียน และสถานศึกษาต่างๆ ระดับจังหวัดจะมีคณะกรรมการกีฬาจังหวัด คณะกรรมการบริหารสนามกีฬาจังหวัด คณะกรรมการมูลนิธิเพื่อการพัฒนากีฬาจังหวัด ศูนย์การกีฬาจังหวัด ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัด สมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการบริหารการกีฬาให้มีศักยภาพ เป็นระบบ สามารถประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัดได้เป็นอย่างดี มีโครงสร้างเจ้าหน้าที่กีฬาและนันทนาการประจำอำเภอทุกอำเภอ มีองค์กรเครือข่ายกีฬาประจำอำเภอและตำบล มีชมรมกีฬา และชมรมการออกกำลังกายรองรับทุกอำเภอ

๘. ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดเริ่มตระหนักถึงความสำคัญเรื่องสุขภาพและการออกกำลังกายมากขึ้นจึงมีความตื่นตัวและให้การสนใจการออกกำลังกายและเล่นกีฬากันมากขึ้น อีกทั้งสถาบันครอบครัวยังให้การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นเครื่องป้องกันปัญหาทางสังคมต่าง ๆ จึงเป็นโอกาสอันดีที่ภาครัฐจะส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้กับเยาวชน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้กับเยาวชน ประชาชน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งยังสามารถส่งผลต่อการพัฒนากีฬาในระดับสูงขึ้นต่อไป

๙.นโยบายการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงกับความต้องการ ซึ่งหากสามารถสร้างความเข้าใจให้ผู้นำท้องถิ่นได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคนให้มีสุขภาพดี เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ โดยใช้การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นเครื่องมือได้ แล้วนั้น ท้องถิ่นก็จะส่งเสริมสนับสนุนให้คนในชุมชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านกีฬาให้สูงขึ้น

๑๐.การปฏิรูประบบราชการ ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสูงขึ้นในการบริหารงานภายในจังหวัด ดังนั้นหากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการกีฬาย่างจริงจังแล้ว จะเอื้อประโยชน์ให้กับการพัฒนา กีฬาจังหวัด โดยให้ทุกหน่วยงานดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัด ซึ่งเป็นการดำเนินงานแบบ บูรณาการ ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมโดยมีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน ก็จะส่งผลให้การพัฒนากีฬาของจังหวัด ประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยอาจเริ่มพัฒนากีฬาที่มีศักยภาพไปสู่ความเป็นเลิศก่อน ได้แก่ ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล มวยปล้ำ มวยไทย กรีฑา เป็นต้น

จุดอ่อนและข้อจำกัด

๑.สนามกีฬาจังหวัด อำเภอ ตำบล ยังขาดการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และยังขาด สนามและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อมหรือทำการแข่งขันอีกเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล อีกทั้ง สนามกีฬาบางแห่งยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้บริการ ดังนั้นจังหวัดชุมพรจึงมีโอกาสไม่มากนักในการเป็นเจ้าของในการแข่งขันกีฬารายการสำคัญๆ ระดับชาติ และนานาชาติ และยังมีข้อเสียเปรียบของนักกีฬาในเรื่องสถานที่ที่ไม่ได้ มาตรฐาน ทำให้เกิดความเสียเปรียบในการแข่งขันกีฬาได้ อีกทั้งประชาชนที่อยู่นอกเมืองก็จะมีสถานที่ได้มาตรฐาน ในการเล่นกีฬา จึงขาดโอกาสในการพัฒนาความสามารถไปสู่ระดับสูงขึ้น จึงเกิดความไม่เสมอภาคในการสรรหาและ พัฒนานักกีฬา

๒.ถึงแม้ว่าจะมีสถาบันการพลศึกษาที่เป็นแหล่งผลิตบุคลากรทางการกีฬา อย่างต่อเนื่องแล้วก็ตามแต่บุคลากร กีฬาที่ได้มาตรฐานยังไม่ครอบคลุมทุกชนิดกีฬา บุคลากรกีฬาที่ยังขาดการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน และยังขาดขวัญกำลังใจ ในการพัฒนากีฬา ทำให้การสร้างนักกีฬาของจังหวัดไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร จึงทำให้การพัฒนากีฬาของจังหวัดไป ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬาเท่าที่ควร ผู้ปกครองของนักกีฬาจึงมุ่งเน้นด้านวิชาการมากกว่าด้านกีฬา

๓.บุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬามีน้อยมาก อุปกรณ์และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการกีฬามีราคาแพงและไม่เพียงพอ ทำให้ขาดโอกาสในการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาพัฒนานักกีฬา เท่าที่ควร อีกทั้งประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องวิทยาศาสตร์การกีฬาที่สามารถนำไปใช้ในการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาในชีวิตประจำวันได้ จึงไม่ค่อยใช้บริการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา

๔.งบประมาณที่สนับสนุนด้านการกีฬาถึงแม้ว่าจะมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้การสนับสนุนก็ตาม แต่ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนากีฬาให้สำเร็จเป็นรูปธรรมได้ และเงินดอกผลจากมูลนิธิเพื่อ การพัฒนากีฬาจังหวัดก็มีน้อย นำมาพัฒนากีฬาได้ไม่มากนัก อีกทั้งการบริหารจัดการงบประมาณที่จัดสรรมาให้กับ การพัฒนากีฬายังขาดความเป็นธรรมและขาดประสิทธิภาพ

๕.ยังไม่มีหรือนโยบายด้านการกีฬามาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน คือ ยังไม่มีการจัดทำแผนพัฒนากีฬา ของจังหวัดแบบจริงจัง ทำให้ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละเรื่องว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานสนับสนุน ขาดการบูรณาการร่วมกัน อีกทั้งองค์กรเครือข่ายกีฬาระดับอำเภอ ตำบล และ ชมรมกีฬาต่าง ๆ ยังดำเนินงานไม่เป็นระบบและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๖.สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดค่อนข้างดี แต่รายได้จากธุรกิจการท่องเที่ยว ขึ้นอยู่กับฤดูกาลและการส่งออก ของผลผลิตทางการเกษตร ยังขึ้นอยู่กับรัฐบาลกำหนดราคากลาง กลุ่มผู้มีรายได้ดีส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มนายทุน ซึ่งเป็น ส่วนน้อยถ้าเปรียบเทียบกับประชาชนของจังหวัด ดังนั้นผู้ที่กำลังสนับสนุนกีฬาภาคเอกชนจึงมีน้อยและรายได้ของ จังหวัดที่ได้จากการเก็บภาษีที่จำนวนมากนั้น(ปีละ ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ ล้านบาท)ยังไม่ได้จัดสรรเพื่อการสนับสนุนกีฬาเลย ซึ่งสามารถดึงงบประมาณในส่วนนี้มาได้ก็จะช่วยสนับสนุนการกีฬาได้พัฒนามากขึ้น

๗.แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาที่สูงมากขึ้นก็ตามแต่ก็ไม่ให้ความสำคัญมากกว่าด้านสาธารณสุข ปลอดภัย ความอยู่ดี กินดี ของคนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ซึ่งยังมีปัญหาความยากจนของคนในท้องถิ่นอยู่ ดังนั้นการพัฒนาที่สูงในระดับท้องถิ่นจึงเป็นไปได้ไม่รวดเร็วนัก

๘.ความสำเร็จก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านกีฬาตามสื่อต่าง ๆ ได้แก่วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น แต่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการกีฬาที่กระจายไปสู่ท้องถิ่นยังไม่ทั่วถึง และประชาชนยังขาดความรู้ในการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ อีกทั้งในบางพื้นที่ของจังหวัดยังไม่มีไฟฟ้า โทรศัพท์ ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งยังไม่ได้รับข่าวสารต่างๆ

บทที่ ๔

วิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การพัฒนากีฬาจังหวัดชุมพร

วิสัยทัศน์

"ผู้นำการพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายทุกระดับที่ได้มาตรฐานสู่สากล"

ภารกิจ

๑. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการให้เป็นวิถีชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และน้ำใจนักกีฬา ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน

๒. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนานักกีฬาให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เพื่อสร้างรายได้และเกียรติภูมิแก่ทรัพยากรบุคคลและประเทศชาติ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา เพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการกีฬาทุกระดับ

๔. พัฒนาการบริหารจัดการกีฬาอย่างเป็นระบบ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างค่านิยมการออกกำลังกาย เล่นกีฬา ดูกีฬา และนันทนาการจนเป็นวิถีชีวิต

๒. เพื่อใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการกีฬาในการพัฒนาการเล่นกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการ ตลอดจนการพัฒนากีฬาให้มีศักยภาพสูงขึ้น

๓. เพื่อให้มีการศึกษา วิจัย และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการ

๔. เพื่อบูรณาการทรัพยากรทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการกีฬาที่เป็นระบบและมีมาตรฐานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

๕. เพื่อพัฒนาและผลิตบุคลากรด้านการกีฬา นักวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา และนักวิจัยด้านการกีฬา

เป้าหมายหลัก

๑. เด็ก เยาวชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ออกกำลังกาย เล่นกีฬาและร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒. เด็ก เยาวชน และประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มีสมรรถภาพทางร่างกายตามเกณฑ์ที่กำหนด

๓. โรงเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีครูพลศึกษา

๔. มีนักกีฬาและบุคลากรด้านการกีฬาที่มีคุณภาพและเข้าสู่มาตรฐานในระดับสากลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๕. มีผู้นำกีฬาและอาสาสมัคร ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬา สนามกีฬา วัสดุ อุปกรณ์กีฬาที่มีคุณภาพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนตำบลทั้งหมด

๖. มีการศึกษา วิจัย สร้างสิ่งประดิษฐ์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

๗. เมืองคอร์กีฬาและเครือข่ายที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพครบทุกตำบล

๘. มีการจัดการแข่งขันกีฬาที่ได้มาตรฐาน ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับชาติและนานาชาติเพื่อพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศและอาชีพ

๙. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดตาม ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ ๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัดชุมพร พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการออกกำลังกายและการกีฬาขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็ก เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และน้ำใจนักกีฬา รวมทั้งมีทักษะพื้นฐานในการเคลื่อนไหว การออกกำลังกายและเล่นกีฬาและ นำทักษะพื้นฐานไปใช้ในการเคลื่อนไหว การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำเพื่อการมีสุขภาพที่ดีและเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนากีฬาไปสู่ความเป็นเลิศ

ผลผลิต

เด็กและเยาวชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา และเป็นสมาชิกองค์การ เครือข่ายกีฬามีความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

ตัวชี้วัด

1. เด็กและเยาวชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจ และ เจตคติที่ดีเกี่ยวกับการออกกำลังกาย มีทักษะพื้นฐานการเล่นกีฬาอย่างน้อย ๑ ชนิดกีฬา
2. มีการสร้างและพัฒนาลานกีฬา สนามกีฬาระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
3. มีการจัดกิจกรรมกีฬาในชุมชน หมู่บ้าน ตำบลอย่างต่อเนื่อง
4. มีองค์กรเครือข่ายกีฬาเชื่อมโยงทุกพื้นที่

มาตรการ

1. ปลุกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน และประชาชนรักกีฬา ดูกีฬา เล่นกีฬาอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง
2. พัฒนาบุคลากรกีฬาขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง
3. จัดให้มีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ลานกีฬาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน พร้อมอุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาการ การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกายแก่เด็ก และเยาวชน
4. จัดให้มีศูนย์อุปกรณ์กีฬา ศูนย์ฝึกกีฬาชุมชน และสวนสุขภาพ ประจำทุกตำบล
5. จัดให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายและการฝึกทักษะกีฬาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งจัดการแข่งขันกีฬาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง
6. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารทางการกีฬาและนันทนาการ

กรอบแนวคิดโครงการ

1. โครงการสร้างกระแสความตื่นตัวทางการกีฬา
2. โครงการจัดตั้งศูนย์อุปกรณ์กีฬา และศูนย์ฝึกกีฬาประจำทุกตำบล อำเภอ จังหวัด
3. โครงการจัดหาและพัฒนาบุคลากรกีฬาขั้นพื้นฐาน
4. โครงการจัดกิจกรรมกีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬาเพื่อสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเพื่อมวลชน

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่ม รวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษและผู้ด้อยโอกาสได้ออกกำลังกายเล่นกีฬา และร่วม กิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตเป็นประจำ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ รวมทั้งสร้างคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคี และความมีวินัยของคนในชาติ

ผลผลิต

1. ประชาชนทุกกลุ่มได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำ
2. ประชาชนมีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี
3. ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีและมีวินัย

ตัวชี้วัด

๑. ประชาชนทุกกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ ๖๐ ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำ
๒. ประชาชนทุกกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ มีสุขภาพและสมรรถภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดี
๓. ประชาชนทุกกลุ่มอย่างน้อยร้อยละ ๗๐ มีคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีและมีวินัย

มาตรการ

๑. จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ด้านการกีฬาเพื่อมวลชนอย่างจริงจัง
๒. จัดให้มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างทั่วถึง
๓. จัดให้มีผู้นำการออกกำลังกายและกีฬาเพื่อมวลชน
๔. จัดกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาสำหรับประชาชนทุกกลุ่มอย่างเหมาะสมและทั่วถึง

กรอบแนวคิดโครงการ

๑. โครงการจัดหาและพัฒนาบุคลากรกีฬาชั้นมวลชน
๒. โครงการจัดกิจกรรมกีฬาชั้นมวลชน
๓. โครงการจัดระบบความเชื่อมโยงองค์กรเครือข่ายกีฬาและนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้นักกีฬาทุกกลุ่ม ทุกระดับ มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขัน และพัฒนาความสามารถโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ และนานาชาติ ส่งเสริมให้บุคลากรทางการกีฬาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนากีฬาทุกระดับ สร้างและพัฒนาสถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการฝึกซ้อมและการแข่งขันทุกระดับ

ผลผลิต

ผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ นานาชาติ มีนักกีฬา และบุคลากรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. มีนักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬาที่ได้รับการพัฒนาใน ๗ ชนิดกีฬา คือ มวยไทย มวยปล้ำ เปตอง กรีฑา เทนนิส กอล์ฟ หมากรุก เพิ่มขึ้น
๒. นักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬา มีผลงานหรือสถิติในการแข่งขันกีฬาที่ดีขึ้น
๓. มีชมรมกีฬาที่ได้มาตรฐานมากขึ้น

มาตรการ

๑. สรรหาและคัดเลือกนักกีฬาเพื่อเป็นตัวแทนตามเกณฑ์มาตรฐานเข้าร่วมแข่งขันกีฬาในระดับต่างๆ
๒. พัฒนานักกีฬาและบุคลากรกีฬาให้ได้มาตรฐานเพื่อความเป็นเลิศ
๓. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาตั้งระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ระดับชาติ และนานาชาติ อย่างเป็นระบบ
๔. จัดให้มีและพัฒนาอุปกรณ์ สถานที่ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอรองรับการแข่งขันกีฬาทุกระดับ
๕. สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

กรอบแนวคิดโครงการ

๑. โครงการสรรหาและพัฒนาบุคลากรเพื่อความเป็นเลิศ
๒. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
๓. โครงการพัฒนาสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการจัดการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและพัฒนา กีฬาสาธิตที่มีศักยภาพและกีฬาไทยบางชนิดให้เป็นกีฬาอาชีพ อย่างมีมาตรฐานพัฒนา นักกีฬา บุคลากรกีฬา อย่างครบวงจร และส่งเสริมให้มีการร่วมกลุ่มเป็นสมาชิกขององค์กรสโมสรกีฬาอาชีพ ทั้งใน จังหวัดและต่างจังหวัด

ผลผลิต

มีกีฬาสาธิตของจังหวัดที่มีศักยภาพได้รับการพัฒนาเพื่อนำร่องสู่กีฬาอาชีพ

ตัวชี้วัด

1. จำนวนรายการแข่งขันกีฬาอาชีพ อย่างน้อย ๑ ชนิดกีฬา
2. จัดให้มีศูนย์ทดสอบสมรรถภาพทางกายนักกีฬาที่ได้มาตรฐาน

มาตรการ

1. ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการพัฒนาชนิดกีฬาอาชีพ สอดคล้องและได้มาตรฐานของสหพันธ์กีฬาอาชีพที่กำหนด
2. จัดให้มีศูนย์ทดสอบสมรรถภาพทางกายนักกีฬาที่ได้มาตรฐานและมีบุคลากรเพียงพอประจำทุกอำเภอ

กรอบแนวคิดโครงการ

1. โครงการสรรหาและพัฒนาบุคลากรเพื่อการอาชีพ
2. โครงการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อการอาชีพ
3. โครงการพัฒนาข้อมูลข่าวเพื่อการแข่งขันกีฬาอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาและน่านวัตกรรมทางการกีฬา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากีฬาทุกระดับ

ผลผลิต

มีการนำนวัตกรรมทางการกีฬา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากีฬาและบุคลากร

ตัวชี้วัด

1. มีศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา พร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาของจังหวัด
2. มีนักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬาได้รับการถ่ายทอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาเพิ่มขึ้น
3. มีการนำนวัตกรรมทางการกีฬา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนานักกีฬาและผู้ฝึกสอน

มาตรการ

1. พัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬาจังหวัด
2. สรรหา พัฒนา เครื่องมือ และอุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อให้ บริการประชาชน
3. เผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬาอย่างจริงจังและต่อเนื่องทางสื่อทุกรูปแบบ
4. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีการกีฬาเพื่อพัฒนาคุณภาพของ เยาวชน และประชาชน รวมทั้งกลุ่มบุคคลพิเศษ และผู้ด้อยโอกาส
5. พัฒนาศักยภาพนักกีฬาและบุคลากรกีฬาโดยนำวิทยาศาสตร์การกีฬา มาประยุกต์ใช้

กรอบแนวคิดโครงการ

1. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา
2. โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์การกีฬา
3. โครงการเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา
4. โครงการทดสอบสมรรถภาพและบุคลากรทางการกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาบริการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบ และบุคลากรในการบริหารจัดการกีฬาทุกระดับของภาครัฐและเอกชนและบูรณาการแผนและประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับนโยบายสู่ระดับการปฏิบัติ

ผลผลิต

ระบบกลไก และนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานด้านกีฬามีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ องค์กร สมาคม ชมรมที่เกี่ยวข้องด้านการกีฬาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการกีฬาให้มีประสิทธิภาพ อย่างน้อยร้อยละ ๖๐

มาตรการ

- ๑.ปรับปรุงโครงสร้างและระบบการจัดการองค์กรกีฬา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งระบบ
- ๒.จัดทำแผนปฏิบัติการในการพัฒนากีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการที่สอดคล้องกันในทุกระดับ

กรอบแนวคิดโครงการ

- ๑.โครงการจัดตั้งชมรมกีฬาต่าง ๆ
- ๒.โครงการบริหารจัดการสนามกีฬาระดับต่าง ๆ
- ๓.โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านการกีฬาระดับจังหวัด
- ๔.โครงการพัฒนาผู้บริหารองค์กรกีฬาท้องถิ่น
- ๕.โครงการติดตามประเมินผล
- ๖.โครงการระดมทุนเพื่อหารายได้ในการพัฒนากีฬา

บทที่ ๖

กลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และการติดตามประเมินผล

การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีความสอดคล้องกันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ ตลอดจนมีแนวทางการดำเนินงานที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน
ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การบริหารดำเนินการและการประสานแผน แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑.๑) ระดับนโยบาย มีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ กำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการกีฬา พิจารณากำหนดนโยบายเสนอความเห็นก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบและสั่งการ

๑.๒) ระดับการผลักดันแผน มีสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติทำหน้าที่ในการนำนโยบายและข้อสั่งการในระดับนโยบาย แจ้างประสานไปยังหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตามความก้าวหน้า การดำเนินการวิจัยเชิงนโยบาย นำเสนอข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรคเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ

๑.๓) ระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการกีฬา สมาคมกีฬา ชมรมกีฬา สโมสรกีฬา มหาวิทยาลัย สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ เป็นผู้รับนโยบายจากคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีไปปฏิบัติ

๒) การผลักดันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ไปสู่การปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ดังนี้
การผลักดันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาการกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ภาคีต่างๆ สามารถผลักดันและดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาของแผนฯ ได้อย่างเหมาะสม โดย

๒.๑) ระดับส่วนกลาง เพื่อให้มีการบูรณาการแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) และแผนในระดับชาติที่เกี่ยวข้อง นำไปกำหนดเป็นกรอบของหน่วยงานและจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

๒.๒) ระดับจังหวัด เพื่อให้มีการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยผลักดันให้การพัฒนาการออกกำลังกายและการกีฬาไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด และมีแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยมีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งผลักดันให้เขตพื้นที่การศึกษา สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในระดับภาค/จังหวัดในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

๒.๓) ระดับท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งผู้นำชุมชน ได้นำเป้าหมาย มาตรการและแนวทางไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน และมีดำเนินการจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน

๓) การสนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพของหน่วยปฏิบัติ

๓.๑) การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการ

๓.๒) การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อดำเนินงานในกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่บรรจุในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติในทุกประเด็นยุทธศาสตร์

๓.๓) การสนับสนุนและพัฒนากลไกการประสานงาน โดยการสร้างเครือข่ายด้านการกีฬา

กลไกการแปลงแผนสู่การปฏิบัติกลไกในการแปลงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติมุ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบในทุกระดับ ดังนี้

๑) ให้มีคณะกรรมการนโยบายการกีฬาแห่งชาติทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างองค์กรระดับชาติ

๒) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างองค์กรระดับภูมิภาคระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น

๓) การให้สมาคมกีฬาชนิดต่างๆ เข้ามามีส่วนในการเสนอแนะนโยบายและผลักดันการพัฒนาการกีฬาตามแผนพัฒนาการกีฬาของชาติ

๔) ใช้บันทึกความเข้าใจด้านการกีฬา (MOU) เป็นกลไกสนับสนุนการบูรณาการงานด้านการกีฬาร่วมระหว่างหน่วยงาน

๕) นำแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เป็นกรอบและแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และการบูรณาการงบประมาณในระดับต่างๆ

๖) สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติผ่านกระบวนการและเครื่องมือต่างๆ

๗) จัดทำสื่อสารประชาสัมพันธ์ โดยใช้หลักการตลาดสร้างความตระหนักและยอมรับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาแบบบูรณาการที่ทุกภาคีสามารถนำไปปรับใช้ให้บังเกิดผลได้จริง

๘) พัฒนาการบริหารจัดการแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลโดยนำแนวคิดวงจรรคุณภาพ PDCA มาปรับใช้ได้ เริ่มตั้งแต่จัดทำยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด มาตรการรวมทั้งกระบวนการวิธีการและเครื่องมือต่างๆ ในการกำกับ การบริหารจัดการแผนไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพโดยทุกภาคส่วนมีการปฏิบัติงานภายใต้ระบบที่ออกแบบไว้อย่างจริงจัง รวมถึงตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าการประเมินผลที่สะท้อนถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการพัฒนาที่เกิดขึ้น นำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการดำเนินงานให้การขับเคลื่อนแผนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๙) สร้างความเข้าใจให้ภาคการเมืองในเป้าหมายและแนวทางของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ และผลักดันให้นำประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญไปผสมผสานในการจัดทำนโยบายของพรรคและนโยบายของรัฐบาล

การติดตามและประเมินผล

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ยุทธศาสตร์การพัฒนาจะมีผลกระทบ ถึงประชาชนทุกกลุ่ม การวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล ซึ่งจะต้องเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับและเป็นระบบที่สามารถจะวัดผลของการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนั้น ระบบการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิผลจะต้องอาศัยดัชนีชี้วัดความสำเร็จในหลายมิติและหลายระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) จึงควรดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้มีกลไกองค์กรหรือคณะกรรมการทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยมีการประเมินผลตามเป้าหมายรวมเป้าหมายรายยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ และประเมินผลในระดับแผนงาน โครงการและกิจกรรม

๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูล ทุกระดับตั้งแต่ระดับท้องถิ่น จังหวัด และระดับชาติ ให้ได้มาตรฐาน ทันสมัยต่อเนื่อง และสามารถสร้างความเข้าใจในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแผนงาน โครงการประจำปีอย่างต่อเนื่อง

๓) จัดประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดการวางแผน การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการติดตามประเมินผลในระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและระดับชาติ พร้อมทั้งให้มีการจัดประชุมติดตามประเมินผลประจำปี โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

๔) สร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องมือบ่งบอกถึงความสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ให้ครอบคลุม ทั้งด้านปัจจัยกระบวนการ ความสำเร็จ และผลกระทบของการพัฒนา ทั้งนี้หน่วยงานรับผิดชอบด้านการออกกำลังกายและการกีฬา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาควรมีบทบาทสำคัญในการกำหนด โดยควรวางกรอบตัวชี้วัดเบื้องต้นไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ การวัดและประเมินผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าแห่งความจริงของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ โดยภาพรวมในทุกๆ ด้าน

ระดับที่ ๒ การวัดและประเมินประสิทธิผลของการพัฒนา เพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาในแต่ละด้านที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ เพื่อจะนำไปใช้ในการปรับปรุงและกำหนดแนวทางพัฒนาและแผนงานโครงการในแต่ละด้านให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระดับที่ ๓ การวัดและประเมินประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของยุทธศาสตร์การพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติที่กำหนดไว้

ระดับที่ ๔ การวัดและประเมินประสิทธิผลขององค์กร เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดขีดความสามารถ ขององค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานแปลงแผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติไปสู่การปฏิบัติทุกระดับตามแนวทางการประสานแผนตั้งแต่ระดับชาติ สู่ภูมิภาค และท้องถิ่น

ระดับที่ ๕ การวัดและประเมินสถานการณ์ที่เป็นจริงในด้านต่างๆ ทุกมิติ คือ การรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติหรือข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนา เพื่อนำมาใช้ในการสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จหรือประสิทธิผลของการพัฒนาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติในระดับต่างๆ

ภาคผนวก

แบบฟอร์มการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กีฬาระดับจังหวัด
(แบบ กจ.๑)

แบบฟอร์มการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

วิสัยทัศน์ : "ผู้นำการพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายทุกระดับที่ได้มาตรฐานสู่สากล"

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ แผนพัฒนาการออกกำลังกายและการกีฬาขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๔	
๑. พัฒนาบุคลากร ทางการกีฬาขั้น พื้นฐาน	จำนวน บุคลากร ทางการกีฬา ขั้นพื้นฐานที่ ได้รับการ พัฒนา	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๒๕๐ คน	๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชน ผู้ปกครอง เข้าใจ รักและให้ ความสำคัญด้านการพลศึกษาและเล่น กีฬา และออกกำลังกายเป็นกิจนิสัย ๒. ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ
๒. สร้างค่านิยมให้ ออกกำลังกาย เล่น กีฬา และร่วมกิจกรรม นันทนาการให้ สอดคล้องกับวิถีชีวิต	จำนวน ประชาชนที่ ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และ ร่วมกิจกรรม นันทนาการ เป็นประจำ	๑๐,๐๐๐ คน	๑๐,๐๐๐ คน	๑๐,๐๐๐ คน	๑๐,๐๐๐ คน	๑๐,๐๐๐ คน	๕๐,๐๐๐ คน	๓. อบรมพัฒนาและเพิ่มจำนวน บุคลากรทางการกีฬาขั้นพื้นฐาน

แบบฟอร์มการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓

วิสัยทัศน์ : "ผู้นำการพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายทุกระดับที่ได้มาตรฐานสู่สากล"

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ แผนพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓	
๑. ส่งเสริมการเข้าร่วม แข่งขันกีฬาสากล ให้มี ศักยภาพสู่ระดับอาชีพอย่าง มีมาตรฐาน	จำนวนนักกีฬาที่ เข้าร่วมแข่งขัน กีฬาสากล	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๑,๐๐๐ คน	๑. สร้างและพัฒนาสถาน กีฬาให้ได้มาตรฐาน ๒. พัฒนาบุคลากรด้าน การกีฬาให้ได้มาตรฐาน
๒. พัฒนาสถานกีฬา และสิ่ง อำนวยความสะดวกเพื่อการ ฝึกซ้อมและแข่งขันตาม มาตรฐานสากล	จำนวนสถานกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อ การฝึกซ้อมและ แข่งขันที่ได้รับการ พัฒนา	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๕ แห่ง	๒. มีระบบฐานข้อมูลและ สารสนเทศเกี่ยวกับ นักกีฬาและบุคลากร ทางการกีฬา ๓. สนับสนุนการเก็บตัว ฝึกซ้อม และผู้เชี่ยวชาญ มาให้การฝึกซ้อม
๓. นำวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีของการกีฬามา ประยุกต์ใช้ในการพัฒนา นักกีฬาอาชีพ	จำนวนนักกีฬาที่ นำวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของ การกีฬามาใช้ใน การพัฒนา	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๒๐๐ คน	๑,๐๐๐ คน	๔. สนับสนุนให้ขวัญ กำลังใจและรางวัลอย่าง ต่อเนื่องนักกีฬาที่ประสบ ผลสำเร็จในการแข่งขัน

บัญชีรายการชุดโครงการ				งบประมาณดำเนินการ					หน่วยดำเนินการ
โครงการ	กล ยุทธ์	แหล่ง งปม.	ผล ผลิต	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	
๑.โครงการจัดการแข่งขัน ฟุตบอลอาชีพ ดิวิชั่น๒(ภาคใต้)	๑	๒	๓	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	สทกจ. กกท. อปท. สมาคมกีฬา
๒. โครงการ SPORT HERO	๑	๒	๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	กกท. สมาคมกีฬา

แบบฟอร์มการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙

วิสัยทัศน์ : "ผู้นำการพัฒนากีฬาและการออกกำลังกายทุกระดับที่ได้มาตรฐานสู่สากล"

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ แผนการพัฒนากีฬาการบริหารการกีฬาและการออกกำลังกาย

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
		พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	
๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านกีฬาของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ	มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬา	๑ ระบบ	๑ ระบบ	๑ ระบบ	๑ ระบบ	๑ ระบบ	๕ ระบบ	๑. จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักกีฬาและบุคลากรทางการกีฬา ๒. สร้างและพัฒนางานองค์กรบุคลากร เครือข่ายกีฬาให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนและทุกพื้นที่ ๓. จัดให้มีกองทุนในการพัฒนากีฬา และสวัสดิการของนักกีฬาอย่างพอเพียงและเหมาะสม ๔. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กีฬาตำบล ๕. จัดสรรบุคลากรที่มีวุฒิทางด้านพลศึกษาให้สถานศึกษาที่ขาดแคลน ๖. พัฒนาระบบการสรรหา และคัดเลือกนักกีฬาเพื่อเป็นตัวแทนของจังหวัดเข้าร่วมการแข่งขันระดับเขตและระดับชาติ
๒. พัฒนาบุคลากรด้านพลศึกษา และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓.	จำนวนบุคลากรด้านพลศึกษาและครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๒๕๐ คน	

